© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

28 лютага 2003 года

№ 9 (410)
Выходзіць па пятніцах

ПЛЮС Тэлетыдзень

Навіны рэгіёну

Наркотыкі з Салігорска

МЯДЗЕЛ. У жыхара Салігорска, які адпачываў у спартыўна-аздараўленчым комплексе "Прыазёрны", знайшлі ампулы сродку, які ўтрымлівае псіхатропныя рэчывы.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Высякаюць сад

АШМЯНЫ. У Доргішках высякаюць сад плошчай каля 4-х гектараў. Ён належыць калгасу імя Леніна.

Як сказаў начальнік раённай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя **Аляксандр Звонаў**, дрэвы пасадзілі 30-40 гадоў таму назад і ад іх няма ніякай карысці. Мяркуецца, што цяпер тут будуць сеяць збожжа ці пасадзяць бульбу.

Ірына РАБУШКА.

Трэнажорная зала

ВАЛОЖЫН. Па ініцыятыве кіраўніка фізічнага выхавання прафесійна-тэхнічнага вучылішча №208 **Зоі Гусакоўскай** у райцэнтры адкрылася трэнажорная зала.

Яна месціцца ў раней закінутым падвале. Навучэнцы ПТВ самі ўсё прывялі ў парадак. А кіраўнік рэспубліканскага ўпраўлення "Белтаррэсурс" **Вікенцій Шаўлоўскі** купіў трэнажор "Кетлер". У новую трэнажорную залу ходзяць і дарослыя. Заняткі там бясплатныя.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Фестываль песні

МАЛАДЗЕЧНА. Учора гарвыканком на сваім паседжанні зацвердзіў аргкамітэт чарговага рэспубліканскага фестываля песні і паэзіі.

Ён пройдзе ў Маладзечне 13-15 чэрвеня. Старшыня гарвыканкома **Мікалай Чурсін** сказаў, што існуе верагоднасць, што фестываль адкрые прэзідэнт Беларусі.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Украдзеныя грошы

СМАРГОНЬ. Супрацоўнікі аддзела па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю Смаргонскага РАУС устанавілі факт фінансавых злоўжыванняў кіраўніком фірмы смаргонкай К. Яна незаконна завалодала і рэалізавала прадукцыю слуцкага цукрарафінаднага завода і ААТ "Лідскае піва" на 76 мільёнаў рублёў. К. Арыштаваная.

Галіна ПАДМОСТКА.

ЗАПРАШАЕМ НА ПРАЦУ
менеджэра па продажы
ў Маладзечанскім прадстаўніцтве (Маладзечна, Вілейка, Ашмяны, Валожын, Смаргонь).
Патрабаванні: в/а, наяўнасць аўтамабіля, веданне ПК, узрост да 40 год.
Запіс для гутаркі па тэл. (8-017) 275-90-95

Каго будзем выбіраць?

МАЛАДЗЕЧНА. 2 сакавіка – выбары ў мясцовыя Саветы. У той далёкі ўжо час, калі была дзяржава СССР і рэспубліка БССР, на выбарах у бюлетэні было прозвішча аднаго кандыдата. На апошніх выбарах у Вярхоўны Савет БССР у 1990 годзе ў Маладзечне было ўжо 6 кандыдатаў, быў выбар.

Але нават калі ў бюлетэні было адно прозвішча, рэгістрацыя кандыдата прадстаўляла адбор з некалькіх прэтэндэнтаў на сходах выбаршчыкаў. Звычайна, у працоўных калектывах, дзе ўсе ведалі ўсіх, не абавязкова заўсёды зацвярджалі кандыдата, якога прапаноўвала кіраўніцтва.

Дэпутат Савета павінен быў не радзей разу на паўгода несці справаздачу перад выбаршчыкамі. Пратакол сходу з заўвагамі і прапановамі выбаршчыкаў перадавалі ў сакратарыят Савета, дзе не ўсе, але многія заўвагі знаходзілі вырашэнне.

Да майго сораму, сёння я не ведаю прозвішча ніводнага дэпутата гарадскога Савета і нават старшыню Савета. Сярод маіх знаёмых таксама ніхто не ўспомніў ніводнага дэпутата. На слыху прозвішчы старшыні выканкома і яго намесніка.

Мы часта лаемся на ўрад і мясцовыя ўлады за цяжкасці нашага жыцця. Рост цэн, камунальных паслуг, малая зарплата, пенсіі, ахова здароўя, магчымасць знайсці работу. Калі я чую словы кіраўніка дзяржавы, якія часта паўтараліся летась, што створаныя ўмовы для работы і годнай заработнай платы, то хочацца ведаць: для каго, і што абазначае годная?

Але чаму мы не хочам прызнаць СВАЮ адказнасць за цяжкасці нашага жыцця? Па Канстытуцыі, у нашай дзяржаве, як і ва ўсіх дэмакратыях, існуе раздзяленне ўлад. Адна з іх – прадстаўнічая, тая, што прадстаўляе нашы інтарэсы і афармляе іх у законы ці пастановы, абавязковыя для выканання выканаўчай уладай у меры сваіх паўнамоцтваў. Бліжэй за ўсіх да нас мясцовыя Саветы, на самым версе – заканадаўчы орган: Палата прадстаўнікоў.

2 сакавіка – выбары ў мясцовыя Саветы. Фота IREX/ProMedia

Паважаныя чытачы, паспрабуйце ўспомніць хаця б адзін закон ці рашэнне ўлады, якое АСАБІСТА вам аблегчыла жыццё і працавала на вашу карысць?

Асабіста ў мяне не атрымалася. Плата за камунальныя паслугі нават аднапакаёвай кватэры складае ўжо больш паловы сярэдняй пенсіі і, напэўна, больш паловы зарплаты многіх тых, хто працуе. Зарплаты, якую на мінулым тыдні завод "Спадарожнік" атрымліваў за снежань.

Вельмі прыемна, што цэнтр горада, раён Вялікага Гасцінца прыгажэе, але калі пасля дажджу новыя тратуары становяцца коўзкімі, як каток, а зімой зусім на іх цяжка хадзіць, то задумваешся: каму прынесла карысць гэтая прыгажосць? Ці так рацыянальныя работы ў парку? Ці зможа горад утрымліваць Палац культуры, калі заводы ледзь дыхаюць? Колькі каштуе ўтрыманне гарадскіх і раённых выканкомаў, ці заслужылі яны іншамаркі, якія іх возяць? Што аб гэтым думаюць дэпутаты мясцовых Саветаў? Калі і дзе яны давалі справаздачу перад выбаршчыкамі? Чаму не чуваць нашага дэпутата ў Палаце прадстаўнікоў?

Дык каго ж мы выбіраем?

І пры "Саветах", і цяпер у прадстаўнічыя органы ў большасці выбіраліся кіраўнікі розных рангаў. Успомніце адносіны на рабоце, службе, задумайцеся: ці аднолькавыя інтарэсы ў кіраўнікоў і падначаленых, гаспадара і наёмнага работніка? Чые інтарэсы прадстаўляюць нашыя выбраннікі?

Я думаю, што галоўная якасць дэпутата, якога выбіраюць, гэта перавага грамадскіх інтарэсаў перад асабістымі, якая даказаная папярэдняй работай дэпутата, пажадана работай шматгадовай, а не ў перадвыбарнай кампаніі. Давайце адказна выбіраць, а не зацвярджаць чыйсьці выбар. Чым больш нас прыйдзе на выбары, тым аб'ектыўней будуць іх вынікі.

Успомнім аб сваім грамадзянскім доўгу, што мы не толькі насельніцтва нашай дзяржавы, але таксама нясём адказнасць за будучыню нашых нашчадкаў і за сённяшняе наша жыццё.

Віктар УЛАСЕНКА,
дэпутат Вярхоўнага Савета Беларусі XII склікання.

На дзевяноста дзевяць і пяць

ВІЛЕЙКА. Райвыканком замацаваў за кожным выбарчым участкам адказнага з ліку кіраўнікоў раёна. Задача адказнага – тэхнічнае забеспячэнне выбараў.

"Не трэба чакаць, пакуль у нядзелю ў абед прагаласуе 50%, трэба самім знайсці кожнага выбаршчыка, калі спатрэбіцца, нават дома. Яўка павінна быць 99,5%. У нас няма грошай на другі тур", — сказаў старшыня райвыканкома Яўген Сініла на інструктажы адказных.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Як кралі ў Мядзельскай ПМК

Праверка фінансавай дзейнасці магазіна, прадпрыемства ўстанавіла недастачу больш, чым за 3 мільёны рублёў.

3-я старонка

Дзве ўстановы ў адной

Маладзечанская сярэдняя агульнаадукацыйная школа мастацтваў, магчыма, зменіць статус. Канчатковае рашэнне не будзе прынята ў Мінску.

4-я старонка

Засцерагайцеся – грып

Першыя звесткі аб эпідэміі грыпу адносяцца да канца XII стагоддзя. Як сёлета засцерагчыся ад каварнай хваробы? Чытайце парады ўрача.

7-я старонка

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ ПРЭЗЕНТАЦЫІ

Новая маладзёжная газета

МАЛАДЗЕЧНА. У горадзе з'явілася маладзёжная беларускамоўная газета generation.by.

Выданне незарэгістраванае. Напрыканцы мінулага года выйшла 2 нумары тыражом 299 экземпляраў. Заснавальнік газеты – **Іван Лагвіновіч**. Ён працуе лесніком. Гэта прафесія, на першы погляд, далёкая ад журналістыкі. Хаця Іван марыць стварыць прафесійнае выданне.

– Арыентуемся на старшакласнікаў нашых школ і навучэнцаў каледжаў. Яшчэ адна мэта – сабраць вакол сябе актыўную моладзь. Далей у нашых планах – зарэгістраваць выданне і перавесці выхад газеты на прафесійны ўзровень, – гаворыць заснавальнік.

Досвед выхаду двух нумароў паказаў, што газета знайшла свайго чытача. Яна бясплатна распаўсюджваецца ў маладзечанскіх школах і каледжах. Падабраўся і аўтарскі калектыў сярод моладзі. Іван Лагвіновіч адзначае, што яны хочуць пісаць і з ахвотай пішуць пабеларуску.

Наступны выхад газеты generation.by запланаваны на сакавік. Матэрыял на яго ўжо сабраны. Але тэму трэцяга нумара заснавальнік выдання пакінуў у тайне.

Юрый КАРПІЦКІ.

■ НАСТАЎНІК ГОДА

Чысць – другая радзіма

МАЛАДЗЕЧНА. 21 лютага ў Палацы культуры ўшанавалі лепшых работнікаў раёна за мінулы год.

Сярод іх была намеснік дырэктара па пачатковых класах Чысцінскай СШ **Валянціна Язінская**. Райвыканкам прызнаў яе настаўнікам года.

Чысць для Валянціны стала другой радзімай. Прыехала яна сюды маладым спецыялістам 20 гадоў назад, праз год пасля нараджэння дачкі. Тады ў пасёлак размеркавалі на працу мужа. Сярод школьных настаўнікаў Валянціна была самай маладой. Цяпер з таго калектыву не засталося нікога.

Валянціна гаворыць, што бацькі не перашкаджалі ў выбары прафесіі. Не зламінула стаць настаўніцай і няўдалая спроба паступіць у ВНУ. Паступіла праз год.

На пытанне "Чым год запомніўся?" Валянціна адказала, што надта цікавыя шасцігодкі сёлета ў школу прыйшлі. Гавораць, на работу цяпер ляцяць, як на крылах. Раней дамашнія крыўдавалі, што шмат часу рабоце аддае, але прывыклі. З часам змяніліся і вучні. Цяперашнія больш раскаваныя. 10 гадоў назад школьнікі пабойваліся нешта спытацца, а цяпер настаўнік для пачаткоўцаў у першую чаргу – памочнік.

Шкадуе Валянціна Васільеўна, што дзеці па-за межамі школы не размаўляюць па-беларуску. Асяроддзе ў Чысці здаўна было рускамоўным, бо пасёлак складаецца ў асноўным з перасяленцаў. У школьнай праграме скарацілі колькасць гадзін на вывучэнне матчынай мовы. І цяпер сярод пачатковых класаў у Чысці – усе рускамоўныя. Бацькі не хочуць вучыць дзяцей па-беларуску, бо ім складаней потым будзе вучыцца ў рускамоўных сярэдніх і вышэйшых навучальных установах.

Як складана перавучвацца, Валянціна Язінская ведае па сабе. Нарадзілася ў Мацькаўцах, на Вілейшчыне. У школе вучылася па-беларуску. У ВНУ – па-руску. Цяпер дома гаворыць, як сама прызнаецца, на трасянцы.

Калі гаварыць пра Чысцінскую школу ў цэлым, то Валянціна Васільеўна адзначае, што яна не горшая за іншую маладзечанскую. Як па матэрыяльным забеспячэнні, так і па якасці падрыхтоўкі вучняў. Чысцінскія школьнікі станавіліся пераможцамі і прызёрамі рэспубліканскіх прадметных алімпіяд. І за мяжой яны прыкметныя.

– З Чысці ў Канаду ў свой час паехалі сем'і Гулевічаў і Браткоўскіх, дзеці якіх вучыліся ў нашай школе, – успамінае настаўніца. – Сёстры Гулевічы вучацца там у гімназіі. Гавораць, што канадскія настаўнікі адзначаюць высокі ўзровень падрыхтоўкі. А Колем Браткоўскім, які быў адным з лепшых вучняў у Чысці, цяпер ганарацца і за акіянам.

Намеснік дырэктара па пачатковых класах Чысцінскай СШ Валянціна Язінская прызнаная настаўнікам года ў Маладзечанскім раёне. Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Перад нараджэннем дачкі Валянціна месяц папрацавала ў Маладзечанскай СШ №1. Аб пераездзе ў Чысць не шкадуе.

– У родных Мацькаўцах нікога не засталося, старэнькую маці перавезлі сюды. Ды і надта таварыскія людзі жывуць у Чысці.

Юрый КАРПІЦКІ.

РЭПЕРТУАР Мінскага абласнога драматычнага тэатра на сакавік

РАНІШНІЯ СПЕКТАКЛІ

4 аўторак 10.00, 12.00 — **"Парася, якое спявае, альбо Нельга нам без сябра"** (музычная казка-жарт) С.Казлоў

23 нядзеля 12.00 — Неверагодная захапляльная казка пра сяброўства Парасяці і Зайца, якому хоча перашкодзіць Воўк.

ВЯЧЭРНІЯ СПЕКТАКЛІ

05 серада 19.00 — **"Сільвія"** (меладрама-трагікамедыя пра каханне) А.Герні

09 нядзеля, **29 субота** 17.00 — Звычайная гісторыя сям'і, дзе нечакана з'яўляецца сабака, сцвярджае існаванне жыцця ў гармоніі, дабрыні з чалавечымі ідэаламі.

11 аўторак 19.00 — **"Камедыя"** (камедыя ў 2-х дзеях паводле твораў К.Марашэўскага і Ф.Аляхновіча) Уладзімір Рудаў. Неверагодная гісторыя пра Дзёмку, яго жонку Маланку, арандатара Давіда і Чорта, які страціў сэнс існавання.

12 серада 19.00 — **"Вавілон"** (фантасмагарычная камедыя ў 2-х дзеях) А.Дудараў. Ютка Казубоўскі будуе вежу да неба, на што звяртаюць увагу ад старшыні сельсавета да прэзідэнта ЗША.

13 чацвер 19.00 — **"Кім"** (меладрама ў 2-х дзеях) Аляксей Дудараў. Гаворка ідзе і пра каханне, якое ратуе нашыя душы ад чэрствасці, дае надзею на жыццё.

15 субота 17.00 — **"На другі дзень Сёмухі"** (сцэнічны жарт у 3-х дзеях на драматургічнай аснове "Прымакоў" Янкі Купалы) Юрый Вута. Сучасны погляд на класічны матэрыял, дзе не змяняецца мова класіка, не страчваецца гумар і народны каларыт твора.

20 чацвер 19.00 — **"Без мяне мяне жанілі"** (камедыя ў 2-х дзеях) Франц Ксавер Кроц. Падзеі разгортваюцца ў правінцыі. Каб заваладаць сэрцам каханага, дзяўчына пераапранаецца ў мужчынскае адзенне...

22 субота 17.00 — **"Характары"** (лірычная камедыя) Васіль Шукшын. Эпізоды з жыцця людзей, сітуацыі, што раскрываюць характары людзей.

25 аўторак 19.00 — **"Секс па перапісцы"** (трагікамедыя ў 2-х дзеях) Лявон Вашко. На шлюбную аб'яву галоўнага героя ў газеце адгукаюцца выпадковыя жанчыны. Але каханне прыходзіць...

26 серада 19.00 — **"Прынц Мамабук"** (камедыя-гратэск у 2-х дзеях) Аляксей Дудараў. Кароль замежнай дзяржавы сустракае сваю былую настаўніцу геаграфіі... і свайго сына.

27 чацвер 19.00 — Канцэрт **"Музыка нашай душы"** (спяваюць драматычныя акцёры з удзелам народнага аркестра тэмбравых баянаў. Мастацкі кіраўнік – Аляксандр Пашкевіч).

Тэл. для даведак: 5-24-17 – каса, 5-29-16 – намеснік дырэктара па арганізацыі гледача.

Валянціна ШЫКАВЕЦ.

■ ДАТЫ

Юбілей дзіцячага сада

МАЛАДЗЕЧНА. 30 год таму, у лютым 1972 года, пачаў працаваць гарадскі сад №19.

Юбілей сада будуць адзначаць сёння. Асаблівая ўвага і пашана будзе траім работнікам — тым, хто аддаў гэтаму саду 30 гадоў свайго жыцця.

Нянька Соф'я Сакалоўская прыйшла ў сад у 1972 годзе з чыгункі, дзе адпрацавала з мужам дзесятак гадоў. Па стану здароўя не змагла працягваць працу на чыгунцы, а работа ў садзе была дарэчы. Аддала ў сад сваю маленькую дачку і прыйшла сама...

Праляцела 30 гадоў. У сад хадзілі ўнукі Соф'і Іванаўны. Сама ўжо 8 гадоў як на пенсіі. Але работу не кідае. Гаворыць, што не любіць з месца на месца скакаць.

Усе 30 гадоў нязменна загадвае садам **Святлана Майсяёнак**. Нягледзячы на сцвярджэнне псіхолагаў аб тым, што чалавеку пажадана мяняць сферу сваёй дзейнасці праз 5-7 гадоў, загадчыца адказала, што адчувае сябе ўтульна і пасля 30 гадоў працы на адным месцы.

Розныя часы былі. Раней сад належаў заводу, цяпер – аддзелу адукацыі. Цяпер у садзе 192 дзіцяці, у 80-я гады было 420. Але галоўнае засталося – даць добрае выхаванне дзіцяці. Змяніліся дзеці, змяніліся падыходы ў выхаванні. Цяпер змясцілі акцэнт на індывідуальны падыход да кожнага з улікам яго здольнасцей. І гэтаму ёсць тлумачэнне: калі раней у групах было ў сярэднім 36-38 дзяцей, цяпер – па 18-20. Больш часу стала на кожнага.

Выхаванцы сада №19 Сяргей Дзеніс, Алёша Лабойка і Мікіта Найлавец. Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Складаней цяпер і з фінансаваннем. Раней грошы на розныя мерапрыемствы выдзяляў завод. І іх хапала. А цяпер гарадскі аддзел адукацыі ў стане аплачваць толькі зарплату і харчаванне. На рамонт прыходзіцца грошы шукаць самім. Дапамагаюць бацькі, шэфы, спонсары.

Што не змянілася, дык гэта елкі ў двары. Гэта візітная картка сада. Іх пасадзілі ў 1973 годзе, і цяпер яны выраслі і сталі такімі прыгожымі! Асабліва цяпер, зімой.

У 2000 годзе сад стаў называцца экалагічным. Стварылі студыю выяўленчага мастацтва. Цяпер будуюць беларускую хатку – збіраюць рэчы побыту, якімі карысталіся нашы продкі ў мінулых стагоддзях. Каб дзеці гісторыю сваю не забыліся. А то мову сваю забываем. Цяпер у садзе толькі 2 беларускамоўныя групы, у якіх дзеці, што займаюцца ў падрыхтоўчых класах беларускай гімназіі...

Юрый КАРПІЦКІ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ ПРАВЕРКІ

Як кралі ў Мядзельскай ПМК

МЯДЗЕЛ. Маладзечанскім міжраённым камітэтам дзяржаўнага кантролю сумесна з Маладзечанскім аддзелам Упраўлення дэпартамента фінансава-гаспадарчых расследаванняў праведзеная праверка фінансава–гаспадарчай дзейнасці дачынага будаўнічага унітарнага прадпрыемства "Перасоўная механізаваная калона №215" Мінскага абласнога вытворчага праектна–будаўнічага унітарнага прадпрыемства "Мінскаблсельбуд". ПМК месціцца ў Мядзеле.

У ходзе дакументальнай праверкі магазіна, прадпрыемства за 2002 год устаноўлена недастача таварна–матэрыяльных каштоўнасцей больш чым на 3 мільёны рублёў.

Загадчыца магазіна **Ганна Цай**, каб схаваць недастачу, у расходную частку грашовай справаздачы уключала фіктыўныя дакументы на водпуск тавараў суб'ектам гаспадарання на суму 1 мільён 191,5 тысячы рублёў, а таксама на выплату заработнай платы ў суме амаль на 1 мільён рублёў. Акрамя гэтага, загадчыца магазіна не апрыходавала тавар на суму 1 мільён 54,8 тысячы рублёў, у тым ліку мясныя прадукты ад сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва "Брусы", а таксама збожжавую сумесь ад калгаса "Шлях Ільіча".

Кантроль пры гэтым за правільнасцю складання справаздач, апрацоўку пярвічных дакументаў па прыходу і расходу таварна–матэрыяльных каштоўнасцей магазіна праводзіла галоўны бухгалтар магазіна **Леакадзія Бляўская**.

Па выніках праверкі падрыхтаванае рашэнне аб прыцягненні прадпрыемства да эканамічнай адказнасці на суму 4,8 мільёна рублёў, да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнутыя дырэктар **Віктар Жанеўскі** і галоўны бухгалтар Леакадзія Бляўская.

Матэрыялы праверкі накіраваныя ў праваахоўныя органы.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Камітэт дзяржкантролю. Да каго прымяняюцца санкцыі

Маладзечанскі міжраённы камітэт дзяржкантролю Мінскай вобласці (Маладзечна, зав. Партызанскі, 2) крыху больш за 5 год праводзіць кантрольную дзейнасць на тэрыторыі Маладзечанскага , Вілейскага, Валожынскага і Мядзельскага раёнаў.

Кантрольная дзейнасць накіраваная на забеспячэнне захавання заканадаўчых і нарматыўных актаў. Асобныя праверкі фінансава–гаспадарчай дзейнасці суб'ектаў гаспадарання праводзяцца з прыцягненнем іншых гаспадарчых органаў, што дазваляе павысіць узровень эфектыўнасці кантрольных мерапрыемстваў.

За мінулы год спецыялістамі камітэта праведзеная 151 праверка. Па выніках праверкі да суб'ектаў гаспадарання за парушэнні прыменена 253 мільёны рублёў эканамічных санкцый, да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 127 чалавек.

З пытаннямі самага рознага зместу ў камітэт звярнулася больш за 300 чалавек. Найбольш часта сустракаюцца звароты па пытаннях несвоечасовай выплаты заработнай платы, жыллёва–бытавых пытаннях. Кожны, хто звяртаецца ў камітэт, разлічвае толькі на станоўчы вынік, хаця часта замест звароту не дазваляе вырашаць пытанне станоўча.

Сёлета будзе прадоўжана работа па кантрольнай дзейнасці ва ўзаемадзеянні з праваахоўнымі органамі. Гэта дазваляе найбольш поўна рэалізаваць матэрыялы праверак, якія прадугледжваюць кампенсацыю прычыненага ўрону.

Іван АБРАМОВІЧ.

Курсы валют НБ РБ

	20.02 руб.	27.02 руб.
Долар ЗША	1961,00	1969,00
Еўра	2102,39	2121,70
Злоты	506,10	507,25
Літ	608,98	614,67
Расійскі рубель	62,09	62,30

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	1940/1965	1965/1990

Маладзечна

Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 19.02	26.02
Кілбаса с/вялен., 1 кг	10990	10900
Сасіскі, 1 кг	3750	3750
Селядзец, 1 кг	2800	2800
Рыс, 1 кг	720	720
Грэчка, 1 кг	1100	1100
Цукар, 1 кг	1045	1045
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1250	1250
Алей, 1 л	1600	1600
Маянэз, 200 г	450	450
Кава «Пеле, 100 г	2000	2000
Шпроты, бляшанка 160 г	650	700
Соус там.«Мінскі», 0,5 л	600	630
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	800	860
Капуста, 1 кг	720	720
Морква, 1 кг	950	900
Лімоны, 1 кг	2500	2500
Апельсіны, 1 кг	1550	1650

Сялянскія прадукты

Малако, 1 л	700	700
Смятана, 1 л	2000	2000
Масла, 1 кг	4000	3500
Тварог, 1 кг	2000	2000
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1600	1600
Бульба, 1 вядро	3800	3800
Яблыкі, 1 кг	1200	1200

9-я Стоматологическая поликлиника
лиц. №01063 от 26.08.99 до 26.08.04 МЗ РБ
Все виды стоматологических услуг.
Доступные цены.
Обезболивание.
Лечение и удаление зубов,
в т. ч. и под наркозом.
Протезирование в т.ч. из драгметаллов.
20 лет безупречной работы!
т. в Минске (017) 236-00-94, 285-36-44

Выйграй 100000!

ААТ «Вілейскі гарадскі малочны завод» разам з «Рэгіянальнай газетай» праводзіць конкурс сярод чытачоў выдання на лепшы слоган (дэвіз) і гандлёвую марку прадпрыемства.

Прапановы можаце дасылаць на адрас гармалзавода: 222410, Вілейка, вул. Партызанская, 77 (тэлефон 8-01771-53184), або на адрас «Рэгіянальнай газеты» (ці на тэлефон у Маладзечне 50799). Вашы прапановы прымаюцца да 10 сакавіка. Вынікі конкурсу будуць аб'яўлены 14 сакавіка ў «Рэгіянальнай газеце».

Прадугледжваецца ўзнагароджанне пераможцаў прэміямі: першая ў памеры 100 тысяч рублёў, другая 50 тысяч рублёў. Прадугледжваюцца заахвочвальныя прызы для ўдзельнікаў – «малочныя карзіны» з наборам высакаякасных прадуктаў вытворчасці Вілейскага гармалзавода.

Рэгіянальная газета

Вакансія

«Рэгіянальная газета» праводзіць далейшае ўдасканаленне і развіццё структуры выдання і аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантнай пасады **спецыяліста аддзела рэкламы і аб'яў:**
– вышэйшая адукацыя, кемлівасць, амбіцыйнасць,
– WORD (навыкі машынапісу), EXCEL).
Аклад, прэміяльныя, прафесійны рост.

Калі Вы акуратныя і пунктуальныя, не баіцеся прымаць смелыя рашэнні, камунікабельныя – дасылайце **рэзюмэ і суправаджальнае пісьмо з пазнакай «Вакансія» на адрас рэдакцыі да 6 сакавіка**. Факс **01773-69667**, электронная пошта **regionnews@promedia.by**, або па пошце (**222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а, «РГ»**). У выпадку мэтазгоднасці далейшых кантактаў рэдакцыя паведаміць Вам аб гэтым.

"Рэгіянальная газета" – выданне, якое праз два месяцы адзначыць сваё васьмігоддзе. Восем год паспяховага развіцця ў неспрыяльных эканамічных умовах, моцная стратэгія, зразумелыя перспектывы.

Аказваем паслугі па усёй тэрыторыі РБ:
кранамі КС 3577 МАЗ
самазваламі МАЗ
аўтавышкай ВС 222
Тэл. у Маладзечне (Чысць) 90110, 90445, 90109
Ліц. СЛ №028587 Прамтэхнагляду РБ 9.07.2001–9.07.2006. Ліц. АЕ №1 5070 МТК 29.11.2000–28.11.2005

Услуги пейджинговой связи
В.Гастинец, 143-508
ПРОДАЖА И ОБСЛУЖИВАНИЕ 7-16-35 RADIO РАДИО PAGE пэйдж
НИЗКИЕ ЦЕНЫ!! ДОСТУПНО КАЖДОМУ!!!
Принимаем на обслуживание с собственными пейджерами
Лицензия Минсвязи РБ № 550 от 23.03.1998г.

Ты болі разатры рукамі

На жаль, мабыць, не знойдзецца пасля сарака год такога чалавека, у якога нічога не балела б. У многіх баляць плечавыя і локцевыя суставы. А каму не знаёмы боль у спіне? І усе ведаюць, як гэты боль зняць, — адразу хапаюцца за таблеткі.

– Гэта вельмі распаўсюджаная з'ява, – з жалем канстатуе доктар медыцынскіх навук, галоўны рэўматолаг Міністэрства аховы здароўя, прафесар Мікалай Сарока. – Часта хворыя для купіравання болю прымаюць лякарствы ўнутр. На жаль, многія лякарствы, што прымяняюцца для змяншэння болю, маюць пабочныя эфекты, асабліва звязаныя з паражэннем страўнікава-кішачнага тракту, нават да страўнікавых крывацёкаў. Хоць на сённяшні дзень, акрамя таблетак, існуе і дастаткова вялікі выбар мазяў, крэмаў, геляў, якія пазбаўляюць чалавека ад болю у касцёва-мышачных тканках.

— Чым яны адрозніваюцца адзін ад аднаго?

— Мазі выпрацоўваюцца на тлушчавай аснове з дабаўленнем лекавага рэчыва. Недахоп у самой аснове. Мазь дрэнна ўціраецца, на целе застаюцца тлушчавыя плямы, якія пэцкаюць адзенне. Мазь хутка сціраецца з цела. Крэмы – у асноўным, для вонкавага прымянення ў касметалогіі, калі патрэбна што-небудзь схаваць або зняць самы паверхневы боль.

У апошнія дзесяцігоддзі з'явілася шмат лякарстваў на аснове геля. У іх няма тлушчу, гель вельмі добра расціраецца і ўціраецца ў непашкоджаную скуру. І лекавыя прэпараты, якія ўваходзяць у састаў геля, лёгка і глыбока пранікаюць праз скуру, аказваюць абязбольваючае дзеянне. Калі параўнаць мазь, крэм і гель, то глыбей за ўсё і ў большай канцэнтрацыі пранікаюць лекавыя прэпараты на аснове геля. Таму часцей за ўсё дактары рэкамендуюць хворым гелі. У першую чаргу гелі падыходзяць для пажылых людзей, у якіх існуе дастатковы слой тлушчавай клятчаткі. "Прабіць" тлушч можа толькі лекавы прэпарат на аснове геля. Таму і эфектыўнасць геляў вышэйшая — лякарства пранікае глыбей.

— Але ж і на мазях, і на гелях напісана "валодае абязбольваючым дзеяннем".

— Абязбольваючае дзеянне бывае розным і ад розных хвароб. Калі ў пацыента якая-небудзь прыпухласць, ацёчнасць, пачырваненне, то ні ў якім разе нельга выкарыстоўваць мазі, у састаў якіх уваходзяць раздражняльныя рэчывы, што выклікаюць прыліў крыві да ачага паражэння. Гелі ж не ўтрымліваюць раздражняльных рэчываў, таму могуць прымяняцца і пры прыпухласці, і пры ацёчнасці.

— Гэта значыць, гелі бясшкодныя?

— Такога тэрміну няма. Ва ўсіх лякарстваў могуць быць пабочныя ўздзеянні. Але пабочныя ўздзеянні лекавых сродкаў, што ўваходзяць у гель, невымярымальна меншыя, чым ад тых жа лекавых сродкаў, што ўваходзяць у таблеткі. У гелях лякарства дзейнічае "кропкава", і ў кроў трапляе нязначная колькасць, а пры прыёме ўнутр лякарства дзейнічае на ўсе органы.

— Ці заўсёды эфектыўныя гелі?

— Лякарствы, якія прымяняюцца вонкава, не ва ўсіх выпадках могуць зняць боль. Калі чалавек паламаў нагу, то якое б вонкавае лякарства ён ні прымяняў, боль зняць немагчыма. Ёсць яшчэ адна праблема. Не заўсёды хворыя ведаюць, куды і ў якое месца ўціраць лякарства. Існуе так званы "адлюстраваны боль" ці боль, які аддае ў іншае месца. Да прыкладу, баліць у вобласці пляча, а прычына – у шыйным аддзеле пазваночніка. Таму ўціраць гель у плячо няма сэнсу. Толькі доктар можа ўказаць тое месца, дзе нараджаецца боль.

Вячаслаў ТКАЧ.

«ХБМ-82» вытворца
кілбасныя вырабы далікатэсы
Выгадныя ўмовы для гандлёвых прадстаўнікоў
Тэл. 8(017) 2517654, 8(029) 7790809.
Тавар сертыфікаваны! Ліц. №32907 МГВК 26.08.2002-26.08.2007.

АВТОБИС
ЗАПЧАСТИ
УАЗ•ПАЗ
ГАЗ•ГАЗель•Волга
со складов в Молодечно и Минске
БОЛЕЕ 3000 НАИМЕНОВАНИЙ
ГАРАЖНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
Товар сертифицирован в Беларуси. Опт, мелкий опт
Лицензия Мингорисполкома № 10805 от 10.06.2000 до 10.06.2005
Тел. в Молодечно (8-01773) 3-07-71
Головной офис: Минск (8-017)
213-93-05, 257-97-80, 259-03-97

ПЯЧАТКІ, ШТАМПЫ, ГРАВІРОЎКА
г. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 63,
тэл. 54402. ТДА «BISIT».
Ліц. №006 МУС РБ ад 20.05.1998 г. да 20.05.2003 г.

Калгас «Радзіма» Астравецкага раёна Гродзенскай вобласці **закупляе маладняк буйной рагатай жывёлы** вагой ад 45 да 67 кг са скідкай 3%.
Аплату выконваем збожжам у памеры 11 кг за 1 кг жывой вагі маладняку ў дзень здачы.
Прыёмныя дні: панядзелак, серада, пятніца на комплексе «Гервяты» з 9⁰⁰ да 12⁰⁰.
Даведкі па тэл. у Астраўцы: 35823, 35872, 35785, 35866.

лиц. №27705 от 18.10.01 до 18.10.06 Мингорисполком
Товар сертифицирован
DIVO МЕБЕЛЬ
от 360 у.е.
со склада в г. Минске т. 8(017) 288-17-07
Приглашаем к сотрудничеству: ИП; магазинов; диспетчеров на домашних телефонах.
8(029) 648-23-29
ИП Алешо Д.П.

Арганізацыя прадае ў розніцу:
муку абойную ў асартыменце (ад 6800 руб. за 40 кг)
муку жытнюю шатраваную ў асартыменце (ад 8700 руб. за 45 кг)
муку жытнюю з трыцікале (Скідзель, ад 10000 руб. за 45 кг)
камбікармы ў асартыменце (ад 5000 руб. за 30 кг)
ячмень (130 руб. за 1 кг)
макаронныя вырабы, крупы, муку в/г (Ліда, Салігорск),
алей, малако згушчанае
Опт, дробны опт — скідкі.
Тэл. у Маладзечне (8-01773) 71759.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №1018 Маладзечанскага ГВК 25.01.2001-25.01.2006

товар сертифицирован ООО "Комертех сервис"
Производитель продуктов мясопереработки
РЕАЛИЗУЕТ
КОЛБАСНЫЕ ИЗДЕЛИЯ
тел. в Минске (017) 503-45-31;
тел/факс 503-44-52;
8 0296 40-40-01
лиц. № ММ001096 МС и ПРБ от 14.03.00 до 14.03.05

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Дзве ўстановы ў адной

Сярэдняя агульнаадукацыйная школа мастацтваў, магчыма, зменіць статус

МАЛАДЗЕЧНА. Ад верасня, магчыма, САШМ (абрэвіятура школы) стане гімназіяй-педагагічным каледжам мастацтваў. Канчатковае рашэнне будзе прынятае ў Мінску.

Рашэнне не выпадковае. Сёлета САШМ адзначыла 15-годдзе. За гэты час склаўся цудоўны калектыў высокакваліфікаваных спецыялістаў. У школы свой твар, свой падыход да работы, да дзяцей.

Дзяржава ў дзяржаве, або Маленькая школа для маленькіх дзяцей

Нядзеля. Здаецца, у школе павінны быць выхадны дзень. Аднак дзверы яе адчыненыя. Разам з мамамі і татамі на заняткі спяшаюцца 4-6-гадовыя вучні. Ужо трэці год тут працуе міні-школа. Гаворыць намеснік дырэктара Вольга Юльянаўна Хазікава:

— Ведаеце, падчас субяседавання можна памыліцца ў выбары профілю будучага школьніка. Па нейкіх прычынах дзеці не заўсёды раскрываюць сябе поўнасцю, не паказваюць усе свае магчымасці. Таму мэта заняткаў у міні-школе – высветліць здольнасці будучага "сашыста". І ўжо тады канчаткова вырашыць разам з педагогамі і бацькамі, які накірунак дзіцяці выбраць: тэатральны, мастацкі, музычны, харэаграфічны, агульнаэстэтычны. У міні-школе не вучаць пісаць і чытаць. Акцэнтуецца ўвага на развіццё дзіцяці, на фарміраванне ў яго псіхалагічных уласцівасцей, напрыклад, памяці. У канцы навучальнага года з дзецьмі праводзіцца трохступенчатая гутарка. А потым спецыялісты раяць бацькам, які профіль выбраць.

— **Як паводзяць сябе вучні міні-школы?**

Зусім не абавязкова, што малыш пасля міні-школы будзе залічаны ў першы клас. У большай ступені выбар залежыць ад бацькоў. Але, скажу шчыра, мала хто выбірае іншую школу. Што тычыцца паводзін, то першыя заняткі звычайна праходзяць вельмі ціха і спакойна. Аднак праз 2-3 тыдні дзяцей не пазнаць – разняволеныя, упэўненыя ў сабе. І, як заўсёды, непасрэдныя. Да канца навучальнага года дзеці становяцца дарослымі. Ім падабаецца вучыцца і быць сапраўднымі вучнямі.

Я – першакласнік

У школе стала традыцыяй у пачатку кожнага навучальнага года праводзіць пасвячэнне першакласнікаў у "сашысты". Прынята называць гэтае мерапрыемства "Святам надзеі". Штогод выкарыстоўваюцца новыя цікавыя формы правядзення. Сёлета на сцэну канцэртнай залы школы змясцілі два дрэўцы. Адно – вялікае, другое – зусім маленькае. Упэўнены, што першакласнікам надоўга запомняцца словы дырэктара школы Людмілы Аркадзьеўны Васілевіч:

– Дзеці, паглядзіце на гэтыя дрэвы. Гэта дрэвы ведаў. Маленькае — вашае. Лісточкі – гэта вы самі. Сёння мы запалім ліхтарыкі на вашым дрэўцы. З кожным годам яно будзе цягнуцца ўвышыню, падрастаць. Ліхтарыкі таксама будуць павялічвацца. І праз 10 гадоў перабярэцца ў касцёр ведаў. Тады мы зноў змесцім на сцэне вашае дрэўца. І вы ўбачыце, якім моцным і вялікім яно стала. Так і вы самі за гэты час станеце вялікімі, моцнымі і разумнымі.

Калі падрыхтоўчыя класы займаюцца ў дзіцячых садах, то першакласнікі сядзяць за партамі ў школе. Аб сваіх першых уражаннях (аб школе) гавораць вучні 1 "Е" (мастацкага) класа:

— Школа вялікая і можна бегаць па калідоры, пакуль не ўбачыць настаўніца.

— Падабаецца хадзіць у сталоўку, бо там прадаюць булачкі.

— Наша настаўніца Святлана Аляксееўна Шыцік гаворыць, што з дарослымі трэба вітацца. Аднак іх столькі многа, што калі з усімі вітацца, то не будзе часу паразмаўляць з сяброўкай на перапынку.

— У калідоры шмат карцін, як у музеі, у які мы з татам хадзілі летам.

Сёлета на гарадскіх прадметных алімпіядах навучэнцы САШМ занялі 19 прызавых месцаў. Гэта лепшы паказчык па горадзе. Дзесяцікласніца Анастасія Траскевіч будзе прымаць удзел у рэспубліканскай алімпіядзе па геаграфіі. А Дар'я Канчакова (11 клас) – у рэспубліканскай алімпіядзе па біялогіі.

А ў маі на базе САШМ прайшла міжнародная канферэнцыя па кіраванні якасцю адукацыі. Маскоўская прафесура выставіла школе адзнаку "выдатна".

Па выніках мінулага навучальнага года 78 працэнтаў выпускнікоў школы паступілі ў вышэйшыя навучальныя ўстановы.

«Магчыма, я знайшоў свой горад і сваю школу!» – Кірыл Сапрыгін з 3 «А».

На перапынку старшакласніцам трэба прывесці сябе ў парадак.

Слава Фёдараў з 3 «Е» класа перад тым, як маляваць, вывучае характар «аб'екта».

На занятках тэатральнага майстэрства. Выхаванцы Галіны Лякомцавай.

Выкладчыца па класе цымбалаў Жанна Бягун са сваімі выхаванцамі.

Збіраюся стаць праграмістам

Вольга Іўжычэнка заканчвае 11 клас. Яна мала чым адрозніваецца ад сваіх аднакласнікаў. Кожны з іх скіраваны на вучобу. І ўжо даўно ведае кім хоча быць. І выбар той ці іншай навучальнай установы для іх – не выпадковы.

У гэтым годзе Вольга перайшла з эканамічнага на фізіка-матэматычны профіль. І сёлета на гарадской прадметнай алімпіядзе па праграміраванню заняла першае месца.

— **Ці многа часу заняла падрыхтоўка да алімпіяды?**

— Безумоўна, многа. Гэта ж алімпіяда, а не школьная кантрольная. Я не геній, і таму падрыхтавацца за адзін вечар не ў маіх сілах. На алімпіядзе наогул большыя патрабаванні да ведаў. Трэба ўмець працаваць з файламі, выкарыстоўваць веды іншых прадметаў, рашаць любую задачу: матэматычную, эканамічную, фізічную. Недастаткова ведаць толькі асновы камп'ютэра і мову праграміравання.

— **Табе інфарматыка ў жыцці спатрэбіцца?**

— Збіраюся стаць праграмістам. Хачу ведаць камп'ютэр не толькі для таго, каб набіраць тэкст і слухаць музыку, а дзеля таго, каб самастойна ствараць новыя праграмы.

Віталь КРУПЯНЬКОЎ.

Вытрымкі са школьных сачыненняў

Аляксандра Сільвановіч, 9 клас:

«Мая школа — гэта сапраўдны храм ведаў. Калі я прыходжу туды, то адразу забываюся аб усім, акрамя заняткаў, школьнага матэрыялу. Настаўнікі добразычлівыя, але патрабавальныя. Кабінеты ўтульныя, светлыя. Шмат кветак. І калі я сустракаюся са сваімі сябрамі з іншых школ, то заўсёды адстойваю інтарэсы сваёй навучальнай установы. Мая школа – самая лепшая. Я ёй вельмі ганаруся».

Аляксандра Кісель, 9 клас:

«Мне вельмі падабаецца наш дырэктар Людміла Аркадзьеўна Васілевіч. Яна змагла аб'яднаць інтарэсы настаўнікаў, дзяцей і іх бацькоў».

Ганна Кіслая, 9 клас:

«У школе я праводжу амаль увесь час. Наведваю дадатковыя заняткі, займаюся харэаграфіяй, музыкай. Стамляюся, але ведаю, што гэта ўсё мне спатрэбіцца ў жыцці. Упэўнена, што пасля заканчэння школы змагу паступіць у любую вышэйшую навучальную ўстанову. Ведаў будзе дастаткова».

Афіцыйна

Школа (акрамя пачатковай) працуе па цыкла-блочным раскладзе: тыдзень навучэнцы вывучаюць гуманітарныя прадметы, тыдзень – прыродазнаўча-матэматычныя.

З бягучага навучальнага года ўведзена мультыпрофільнае навучанне. У першую чаргу ўлічваліся інтарэсы дзяцей. У 10-х класах – 74 вучні. Навучаюцца яны ў 73-х мультыпрофілях. А профільнае навучанне тут з 8 класа.

Школа працуе па трыместрах. У першай палове навучальнага года праз 5 тыдняў вучобы – тыдзень канікулаў. У другой палове канікулы праз 6-7 тыдняў вучобы.

Акрамя вывучэння агульнаадукацыйных дысцыплін, навучэнцы САШМ займаюцца на мастацкім, музычна-харавым, харэаграфічным, тэатральным, агульнаэстэтычным аддзяленнях. Па выніках мінулага года на базе 9 класаў 7 навучэнцаў школы паступілі ў Маладзечанскае музычнае вучылішча. Некалькі чалавек займаецца ў ліцэі пры акадэміі музыкі. Творчыя калектывы школы толькі ў мінулым годзе атрымалі званні «Узорных». Гэта калектыў ансамбля скрыпачоў (мастацкі кіраўнік Алена Старавойтава), харавы калектыў «ЕСТРО» (мастацкі кіраўнік Наталля Піскун). Калі гаварыць аб мастацтве, у школе працуюць вядомыя ў межах вобласці, рэспублікі педагогі — народныя майстры Ірына Драмлюк, Людміла Юша. А Мікалай Аўчыннікаў і Рыгор Мяжуеў з'яўляюцца членамі Саюза мастакоў Рэспублікі Беларусь.

Вучні школы ствараюць сваю газету, бо тут ёсць спецкурс «Асновы журналістыкі». Дарэчы, спецкурсаў у САШМ шмат.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

І тут ствараюцца сем'і

МАЛАДЗЕЧНА. 153 розныя лёсы сустрэліся ў доме-інтэрнаце для састарэлых і інвалідаў. Хтосьці пражыў тут 3 дні, а хтосьці – 20 гадоў.

Сярод жыхароў – інвалід другой сусветнай, 2 удзельнікі гэтай вайны, удава загінуўшага воіна, 5 вязняў фашысцкіх канцлагераў.

У інтэрнат прымаюць жанчын і мужчын з усёй Мінскай вобласці пасля 55 і 60 гадоў адпаведна. З гэтага ўзросту яны лічацца састарэлымі. А таксама інвалідаў I і II групы. Самы малады з іх – 24-гадовая жанчына. Усе жыхары дома знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні.

Штогод паміраюць каля 30-40 чалавек. На могілках у Лазаўцы для іх выдзелена асобнае месца. Каля палловы састарэлых родныя не забіраюць, нават каб пахаваць. Часта гэта робяць былыя суседзі састарэлых.

Здаецца, яшчэ нядаўна яны былі маладымі. Жылі на Валожыншчыне, Вілейшчыне, Маладзечаншчыне... Мелі гаспадарку, дом і сям'ю. Адчувалі сябе патрэбнымі дзецям і родным. У нейкі момант старыя сталі лішнімі. Іх аддалі ў інтэрнат. Некаторыя самі збеглі сюды. Маўляў, каму старыя патрэбныя. Але жыць хочацца ў любым узросце.

Інтэрнат стаў для іх сапраўдным домам. Тут яны ладзяць канцэрты, спяваюць пад баян, чытаюць кнігі. Асабліва падабаюцца пра каханне, жудасы і баевікі. Попытам карыстаецца кніга "Эмануэль". Ходзяць у магазін. Пенсію звычайна трацяць у той дзень, калі атрымалі. Ды яна ж маленькая: 25% ад налічанай пенсіі выдаецца на рукі інвалідам і 10% - астатнім.

Юзэфа Герман родам з Валожынскага раёна. У Маладзечанскі дом-інтэрнат прыйшла сама. Маўляў, хто ж старых любіць. Падабаецца ёй шкарпэткі вязаць. Аддае потым іх каму падыдуць. Фота Ірыны РАБУШКІ.

У доме-інтэрнаце ствараюцца новыя сем'і. Для іх выдзяляюць асобны пакой. Амаль год жывуць разам 82-гадовы Баляслаў Шаблоўскі і 84-гадовая Марыя Сезень. Любяць разам у падкіднога дурня пагуляць. З імі сябруе Сямён Астроўскі. Ён гаворыць, што аддаў сваю кватэру былым суседзям: трэба ж ім сваіх дзяцей гадаваць. А іх у сям'і трое.

Валянціна і Аляксандр Тарасевічы хутка адзначаць 13 гадоў сумеснага жыцця. Увогуле яны тут жывуць 20 гадоў. Да Валянціны прыязджаюць родныя. Пасылкі ёй прысылаюць. Да Уладзіміра ніхто не прыходзіць...

Усе супрацоўнікі інтэрната памятаюць каханне маладой жанчыны і мужчыны, нашмат старэйшага за яе. У дзень вяселля дзяўчыне надзелі сапраўднае ўбранне нявесты. Повары спяклі каравай. Летась яе не стала.

У інтэрнаце ёсць і доўгажыхарка – 99-гадовая Агаф'я Казлоўская. Свой дом у Дравашах проста пакінула, у ім ніхто не жыве. Сын і нявестка памерлі. Засталося некалькі фотаздымкаў і сумка. Раней у ёй яйкі на базар вазіла прадаваць...

Ірына РАБУШКА.

Розныя павінны быць роўнымі

ВІЛЕЙКА. У студзені адбылася сустрэча актывістаў Вілейскай раённай арганізацыі "Беларуская асацыяцыя дапамогі дзецям-інвалідам і маладым інвалідам" (ВАДДІІМІ) з загадчыкам аддзела па працы і сацыяльнай абароне Віктарам Ляцягам. На ёй абмяркоўвалася стварэнне групы дзённага знаходжання для дзяцей-інвалідаў.

Да гэтага часу ў дачыненні да людзей з абмежаваннямі ў Беларусі захавалася палітыка "замоўчвання", калі лічылася, што праблема не існуе, калі пра яе ніхто не ведае. Мы не бачым на вуліцах людзей з абмежаваннямі. Ствараецца ўражанне, што іх няма. Між тым, гэтых людзей не бачна таму, што для іх, асабліва, хто мае парушэнні рухальнага апарата, практычна нічога не прыстасавана. У непераадольную перашкоду ператвараецца элементарны бардзюр і прыступкі.

Вілейская АДДІІМІ аб'ядноўвае 90 сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей і падлеткаў з разумовымі і фізічнымі адхіленнямі. Місіяй арганізацыі з'яўляецца стварэнне дзецям і маладым людзям з асаблівасцямі ў развіцці роўных умоў з іншымі грамадзянамі ва ўсіх сферах жыцця грамадства, іх рэабілітацыя і інтэграцыя. З лютага 2002 года ёй кіруе Тамара Мясцечка, якой дапамагаюць намесніца Людміла Святоха і актывісты Ірына Валовік, Вера Гаралік, Наталля Жаўнаровіч, Таццяна Лямок і Святлана Касяк.

За 5-годдзе свайго развіцця са статусам юрыдычнай асобы ВАДДІІМІ ператварылася ў адну з самых моцных грамадскіх арганізацый раёна. Яна праводзіць шматлікія мерапрыемствы. Т. Мяцечка кажа, што дзецям вельмі добра ў калектыве.

Для групы дзённага знаходжання трэба абсталяваць памяшканне, у якім на працягу дня дзеці пад наглядам спецыялістаў будуць разам гуляць, навучацца ў гуртках, сацыяльна інтэгравацца. У гэты час бацькі змогуць нармальна працаваць.

За мінулы час рашэнне праблемы наперад не прасунулася, за выключэннем арганізацыі паездкі за досведам ў Мар'іну Горку, дзе аналагічны цэнтр дзённага знаходжання "Праменьчык надзеі" ўжо створаны асацыяцыяй бацькоў дзяцей з абмежаваннямі.

Па словах Віктара Ляцягі, у раённым бюджэце на 2003 год выдаткі на стварэнне групы не прадугледжаны. Адчыніць групу пры цэнтры сацыяльнай дапамогі "Дыялог", на думку яго кіраўніка Людмілы Сляпцовай, магчымасці няма.

Асноўная праблема – знайсці памяшканне для размяшчэння групы, таму што ў выдзеленым зараз падвале няма неабходных умоў: санвузла, кухні. Пажадана, каб былі пакоі для камп'ютэрнага класа, гуртковай работы.

Памяшканне дазволіць звярнуцца да замежных фондаў, якія спецыялізуюцца на фінансаванні грамадскіх арганізацый для рашэння сацыяльных праблем. Дапамогу ў гэтым згодна аказаць грамадская ініцыятыва "Клуб "Віляйчане", якая дзейнічае ў межах рэалізацыі праекта Вілейскай харугвы РГА "Аб'яднанне беларускіх скаўтаў".

Віталь ПАЎЛОЎСКІ.

■ ДА 50-Й ГАДАВІНЫ З ДНЯ СМЕРЦІ СТАЛІНА

Сакавік 1953-га

У пачатку сакавіка 1953 года наш ваенны карабель выйшаў у бок польскага Свінаусця. Але мора ўскіпела такім шалёным штормам, што нас зноў вярнулі ў Балтыйск. А там мяне накіравалі на пост у штабе берагавой базы.

Калі апошні служачы "адплыў" са штаба, запіраю дзверы на крючок і прашу дзяжурнага тэлефаніста пабудзіць мяне ў 10 вечара і пакліксць змену.

– А чаму гэта такая жалобная музыка па радыё?

Дзяжурны пацінуў плячыма, а я ўсеўся на супрацьпажарную скрынку ў куце і імгненна заснуў.

Неўзабаве тэлефаніст раскатурхаў мяне:

– Слухай, бяда! Але ж урачоў-забойцаў у Крамлі знішчылі своечасова. Магчыма, выратуюць...

Дыктар, захліпаючыся ад гора, паведамляў аб цяжкай хваробе "мудрага правадыра ўсіх народаў вялікага Сталіна". Ад гэтай навіны сапраўдны шторм разбушаваўся ўжо ў ва мне. Нарэшце людажэрца злёг!

Цяпер мяне сон не браў. Успомнілася, як у верасні 1939 года штодзённа хадзіў у Курабец сустракаць вызваліцеляў. І як здзівіў іх выгляд! Байцы – маленькія, худзенькія. Галіфэ з чаравікамі і анучамі, а замест мундзіраў – гімнасцёркі, сцятыя брызентавымі дзягамі. Даўжэзныя вінтоўкі таксама на брызентавых рэменях...

А затым хлынулі масавыя арышты і высылкі. З вуснаў людзей пастаянна зрываліся зласвесныя словы: Салаўкі, Сібір, Калыма... І пары з роту не выпусці, каб праўду сказаць, – тут жа знікнеш назаўжды. Дачакаліся, адным словам.

А цяпер я і сам абдымаю такую ж вінтоўку ўзору канца 19–га стагоддзя.

Цягнулі мы лямку за траіх. Па штаце "паложана" на наш карабель 100 чалавек каманды, а ёсць 30. Вымотваліся так, што спалі на хаду. Нядаўна на вячэрняй паверцы адзін з матросаў не сцярпеў:

– Канцлагер, горш чым у Качджада...

Тады ішла вайна ў Карэі. Савецкая прапаганда палохала нас, што амерыканцы вострасаў Качджада ператварылі ў лагер смерці для паўночных карэйцаў і кітайскіх добраахвотнікаў.

І матрос знік нявведама куды.

Цяжкай нагрузкі не вытрымлівалі многія. Некаторыя адмаўляліся ад службы, каб патрапіць у штрафныя батальёны, а некаторыя накладалі на сябе рукі. Матрос Літвін з нашага карабля спрабаваў застрэліцца на варце. Толькі на сейфе штыком надрапаў: "Паведаміце бацькам, што загінуў на баявым пасту". Цудам вярнулі яго ўрачы з таго свету.

А што рабілася дома! Сілай заганялі ў калгасы, адбіралі ў сялян самае дарагое, нажытае потам і крывёю: зямлю, пабудовы, коней, вупраж, калёсы, сані, плугі, бароны, збожжа... Абдзіралі страшэннымі падаткамі, арыштоўвалі, судзілі ні за што. Вывозілі і без суда...

У мірны час улады стварылі невыносны голад. Чэргі за хлебам займалі яшчэ звечара. У калгасах працавалі бясплатна – задарма!

... І вось праз некалькі дзён мы замерлі ў страі на жалобным мітынгу. Было страшна глядзець, як дарослыя мужчыны ўсур'ёз плачуць, змахваюць слёзы са шчок.

Запомніўся Берыя: "Хто не сляпы, той бачыць, якога правадыра страціў свет", – казаў ён і паўтараў гэты рэфрэн: "Хто не сляпы, той бачыць...".

Так і хочацца крыкнуць услед часу:

– Людзі, апомніцеся! Адрозніваўце людзей ад людажэрцаў. Вы ж не сляпыя. Успомніце ўкрадзеную ў вас маладосць, вашыя рабскую працу і бяспраўе. І вечны страх, што ў любы момант маглі вас упячы ў лагер на пагібель. Не маніце сабе і людзям, што тады было добра...

Аляксандр НАРКЕВІЧ, Вілейка.

З сям'і шаўца

Сталін Іосіф Вісарыёнавіч (сапраўднае прозвішча Джугашвілі)) (1878, Горы Тыфліскай губерні — 1953, Масква). Палітычны і дзяржаўны дзеяч..

Нарадзіўся ў сям'і шаўца. У сацыял-дэмакратычным руху з 1899 года. Пасля 1903 года – бальшавік. Арыштоўваўся і ссылаўся царскімі ўладамі. У 1917 – член ваенна-рэвалюцыйнага савета ў Петраградзе. 1917-22 – нарком па справах нацыянальнасцей. З 1922 года – член палітбюро ЦК. У 1922 годзе выбраны генеральным сакратаром ЦК. У 1920-х – пачатку 30-х у ходзе барацьбы з іншымі партыйнымі лідэрамі ўстанавіў у СССР дыктатарскі рэжым. Аб'явіў сябе "прадаўжальнікам Леніна", абвясціўшы курс на "пабудову сацыялізму ў асобна ўзятай краіне". Праводзіў фарсіраваную індустрыялізацыю і прымусовую калектывізацыю. Галоўны ініцыятар масавага тэрору, стварэння сістэмы ГУЛАГа..

З 1941 года – старшыня Дзяржаўнага камітэта абароны, Вярхоўны галоўнакамандуючы, нарком абароны. У канцы 1940-х – пачатку 50-х гг. па ініцыятыве Сталіна былі разгорнуты шэраг рэпрэсіўных кампаній ("барацьба з касмапалітызмам", з "буржуазнай ілжэнавукай", "справа дактароў" і інш.), ахвярамі якіх сталі многія навукоўцы, дзеячы культуры, аховы здароўя. Сталін разам з кіраўніцтвам БССР, КДБ вінаваты ў знішчэнні сотняў тысяч прадстаўнікоў беларускага народа, у першую чаргу заможнага сялянства і інтэлігенцыі.

Сталін быў пахаваны ў Маўзалеі ў Маскве, пасля крытыкі на XX (1956) і XXII (1961) з'ездах КПСС яго цела вынеслі з Маўзалея і пахавалі ля Крамлёўскай сцяны.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ ПАРТРЭТ

Кантрольны метад – дуля

МАЛАДЗЕЧНА. Загадчыца аддзялення вачэй цэнтральнай гарадской бальніцы Марыя Шакура атрымала прэзідэнцкую прэмію ў 750 тысяч рублёў, якую будзе атрымліваць штомесяц увесь год.

Дакладней кажучы, гэта штомесячная персанальная надбаўка за значны ўклад у практычную дзейнасць па ахове здароўя насельніцтва. За студзень і люты грошай яшчэ не было. М.Шакура хоча зрабіць за прэзідэнцкую прэмію рамонт у сваёй кватэры.

Пра Марыю

Родам Марыя з Мінскага раёна. З 5-і гадоў ведала, што будзе доктарам. Закончыла Крупіцкую школу. 6 кіламетраў у адзін бок прыходзілася хадзіць пешшу, Маўляў, цяпер па горадзе страшна ісці. Толькі калі ў 9 клас пайшла, аўтобусам у школу вазілі. Потым вучылася ў Мінскім медыцынскім інстытуце. У гэтыя гады захаплялася футболам. Была заўзятай балельшчыцай мінскага "Дынама". Асабліва падабаўся Малафееў.Часта хадзіла на галоўны сталічны стадыён. Амаль ніводнага матча з любімай камандай не прапусціла.

Што тычыцца вучобы, то яе курс быў вельмі моцным. Нядаўна ездзіла на 30-гадовую сустрэчу выпускнікоў. Сярод іх — галоўны судова-медыцынскі эксперт Беларусі Юрый Гусакоў, дырэктар інстытута траўматалогіі Яўген Белаенка. І яшчэ 8 прафесараў.

Муж Марыі – Уладзімір Шаўка – працуе галоўным доктарам дзіцячай бальніцы. Дзеці па слядах бацькоў не пайшлі. Яны вельмі баяцца крыві. Дачка – эканаміст, сын вучыцца ў юрыдычным каледжы пры Белдзяржуніверсітэце.

Пра яе работу

... Пацыенту зрабілі аперацыю. Ёсць кантрольны метад, па якім правяраюць ўзнаўленне зроку. Прыводзяць хворага на першую перавязку. Здымаюць бінты і паказваюць... дулю. Калі чалавек усміхаецца, аперацыя прайшла ўдала.

...Гэта адбываецца з вяскоўцамі. Садзяць хворага на крэсла насупраць шыльды з літарамі, па якой правяраюць зрок. "Ну, — кажа доктар, — чым мяне парадуеце". Ён мае на ўвазе, якія літары чалавек убачыць і назаве. А вяскоўцы не разумеюць і адказваюць:

— Кабана зарэжу – прынясу кумпяк.

Не. Гэта не анекдоты. Звычайныя працоўныя будні аддзялення. 30 гадоў М.Шакура аддала "вачам". Больш любіць ісці на работу, чым вяртацца з яе. Спачатку была "вялікім" хірургам. Так сама кажа. Аперацыі на жыватах рабіла. Аперацыя ж на вачах самая высакародная. Яна лічыцца жамчужынай вочнай хірургіі.

Лячыцца да М.Шакуры прыязджаюць з Маладзечаншчыны, Валожыншчыны, Ашмяншчыны, Астравеччыны.

Лепш, канешне, Марыю не ведаць і ў аддзяленне вачэй не трапляць. А берагчы вочы з дзяцінства. Зніжэнне зроку – "школьная" хвароба. Менавіта ў школе многія пачынаюць губляць зрок. "Вока – гэта частка мозга, якая вынесена на перыферыю. Як орган яно фарміруецца да 12-15 гадоў. Таму да гэтага ўзросту за камп'ютэр, — раіць доктар, — лепш не садзіцца". Заўважыла, што ў вясковых дзяцей зрок лепшы, чым у гарадскіх. Лічыць, усяму віной дрэнная сучасная экалогія. Бо і "дарослыя" хваробы вачэй памаладзелі. На катаракту (памутненне крышталіка), калі ў чалавека туман перад вачыма, пакутуюць з 40 гадоў. Раней гэта адбывалася з 60 гадоў. Узрасла колькасць хворых на глаўкому. Гэта захворванне, пры якім павышаецца ціск унутры вока, і павольна і беззваротна надыходзіць слепата. Бывае, сляпыя вочы так баляць, што немагчыма трываць. Такое вока выдаляюць... за 10 хвілін. Увогуле аперацыі на вачах доўжацца ад 20 хвілін да 2 гадзін. У сляпых часта абвастрэецца слых. Здараецца, чалавек слепне імгненна. А калі на адно вока, можна і не заўважыць гэтага. Пагаршэнню зроку і слепаце "спрыяюць" сардэчна-сасудзістыя захворванні, туберкулёз. Варта з 40 гадоў раз на год замяраць вочны ціск. Апошнія гады ў вочнае аддзяленне трапляюць маладыя хлопцы, якія злоўжываюць алкаголем. Менавіта ад яго ў іх псуецца зрок.

Што тычыцца хворых на курыную слепату (людзі, што не бачаць пры слабым святле, асабліва ў прыцемку), то гэтая хвароба прыроджаная. Як правіла, дзеці ў 2 разы горш бачаць за сваіх бацькоў.

Людзей-дальтонікаў, тых, хто няздольны адрозніваць некаторыя колеры, мала. Крыху больш колераанамалаў. Яны не адрозніваюць адценні.

Але хворым заўсёды дапамагаюць. Нават калі становішча здаецца безвыходным, усё роўна робяць аперацыю. 10 чалавек са 100 выйсце знаходзяць. Аперацыя праходзіць удала.

Ірына РАБУШКА.

Загадчыца аддзялення вачэй Маладзечанскай цэнтральнай гарадской бальніцы Марыя Шакура аглядае хворага. Фота Ірыны РАБУШКІ.

■ НАША ПОШТА

Каму ў Ашмянах жыць харашо?

7 лютага наша газета надрукавала ліст пенсіянера з вёскі Нарбуты Ашмянскага раёна Юзафа Грынчука. Ён пісаў пра тое, як цяжка жывецца старому вясковаму чалавеку. Наракаў на благое медыцынскае абслугоўванне, на дарагавізну тавараў. Пісаў, што на суседняй Смаргоншчыне жыццё налажана па–іншаму. І хаця ніхто ў той публікацыі слова благога не сказаў пра звычайных ашмянцаў або пра горад, у нашай паштовай скрыні апынуўся заказны ліст наступнага зместу. Даём яго без скарачэнняў.

"Добры дзень! Дарагая рэдакцыя, прачытала ваш артыкул, напісаны пад загалоўкам "Што ў Ашмянах самае горшае?" ад 7 лютага 2003 года. Вы даведаліся толькі адну думку аб маім любімым горадзе, у якім я пражыла 44 гады.

Першае – людзі ў нас цудоўныя, і горад з кожным днём прыгажэе.

Другое – работа нашай бальніцы і "хуткай дапамогі" бездакорная. А цяпер па сутнасці. Многа гадоў мне дапамагае наша бальніца. У мяне тата 8 месяцаў ляжаў, і з боку "хуткай дапамогі" не было адмовы. Мама ўжо два гады не ходзіць, цяжка хворая. Дзякуючы ім яна столькі пражыла і жыве. Работнікі нашай бальніцы заўсёды ідуць насустрач, уважлівыя, ветлівыя і цудоўныя людзі. Дрэннага слова пра іх ніколі не скажу. Вельмі нам дапамагаюць: гал. урач ТМА Белянкоў А.В., заг. хір. аддзялення Якушка Ю.І., заг. тэр. аддзялення Шанько В.А., участковая доктарка Балвакавіч П.А., заг. "хуткай дапамогі" Клімашэўскі І.А., доктар "хуткай дапамогі" Сергеюк І.А., і гэты спіс сапраўды вельмі вялікі, а таксама ўсе фельчары "хуткай дапамогі".

Варта мне пазваніць па 03, і праз дзесяць хвілін аказваюць дапамогу. Як ні бывае цяжка, хворы дорыць усмешку, а яны ўзаемна адказваюць ласкай і дабрынёй.

За гэта наша сям'я ўдзячная ім. Толькі адно не сказала – вялікі дзякуй Чырвонаму Крыжу, яны таксама нас выручаюць і дапамагаюць у маім горы.

Дзякуючы псіхалагічнай падтрымцы маіх аднавяскоўцаў (? – рэд.) мне лягчэй даглядаць за маёй хворай маткай. Дзякую ім усім.

Пісьмо пісала Станкевіч Аляксандра Мікалаеўна. З маёй думкай згодная мая мамачка, ветэран ВАВ, інвалід I групы Бельцюкова Лідзія Андрэеўна, ёй 80 год. 15.02.2003 года".

■ БУДОЎЛІ

Новы прыёмны пакой

МАЛАДЗЕЧНА. Да канца года ў цэнтральнай гарадской бальніцы з'явіцца новы прыёмны пакой.

Другі тыдзень ідзе будаўніцтва новага прыёмнага аддзялення, якое ўзнікне побач з другім бальнічным корпусам. Памяшканне, у якім 30 гадоў месціцца прыёмны пакой, назручнае для прыёму хворых і для саміх медыкаў. Там нават няма вокнаў, таму медработнікі кругласутачна вымушаныя працаваць пры штучным асвятленні.

Новае прыёмнае аддзяленне павінны пабудаваць да канца года. У аддзяленні з'явіцца камп'ютэрны кабінет, дзе можна будзе ўзяць інфармацыю пра хворых, 2 кабінеты для прыёму хворых, 2 душавыя пакоі, дыягнастычныя кабінеты для кароткачасовага назірання за пацыентамі, рэнтгенкабінет. Хворых да заканчэння будаўнічых работ будуць прымаць у старым прыёмным пакоі.

Як сказаў галоўны доктар Маладзечанскага гарадскога тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання Казімір Клыга, кошт новага аддзялення абыдзецца, па папярэдніх даддзенных, у 65 мільёнаў рублёў.

Юрый КАРПІЦКІ.

Рабочы Маладзечанскай ПМК-212 Міхаіл Макарчык працуе на будаўніцтве новага прыёмнага аддзялення Маладзечанскай гарадской бальніцы. Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ АШМЯНЦАЎ

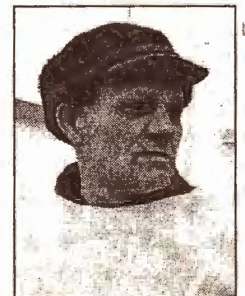
Ці задавальняе вас якасць медыцыны?

На гэта пытанне адказвалі жыхары Ашмянаў і наваколля. Калі жыхары Ашмянаў больш крытычна ставяцца да медыцынскага абслугоўвання, то жыхары раёна спакойна даюць гэтаму тлумачэнне. Заўважаюць, што дапамога дактароў будзе эфектыўнай, калі пад рукой ёсць купленыя табою лекі. Вяскоўцы аказаліся вельмі сціплымі. Ніхто не згадзіўся сфатаграфавацца.

Казімір Траймак, работнік раённага камбіната бытавога абслугоўвання:

– Незадаволены, бо лічу, што над ашмянскімі медыкамі няма кантролю. Ляжаў у Гродзенскай бальніцы – іншая справа, там хоць дактары ветлівыя. А я быў загрыпаваў, дык доктар прапісаў анальгін, аспірын і травы. А дзе я зімой травы знайду?

Мікалай Махібарада, работнік ВА ЖКГ:

– Я незадаволены, бо дактары не надта глядзяць за хворымі. Мая жонка цяжка хварэе і цяпер ляжыць у бальніцы. Калі была дома, то часта выклікаў "хуткую", на мяне дактары нават абураца пачалі.

Антаніна Канеўка, дворнік:

– У бальніцы рэдка бываю. Апошні раз сутыкалася з медыцынай летась, калі захварэла маці. "Хуткая" не затрымалася. У бальніцы дактары былі ветлівыя, толькі амаль усе лекі куплялі самі.

Галіна Марозава, пенсіянерка:

– Не. У суботу ў дачкі была моцная алергія, і яна страціла прытомнасць. "Хуткая" прыехала праз 35 хвілін, хаця ехаць ім літаральна праз дарогу. Дачка за гэты час магла два разы памерці і ўваскрэснуць.

Падрыхтаваў Юрый КАРПІЦКІ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Засцерагайцеся: грып!

75% інфекцыйных захворванняў выклікаюць вірусы. Узбуджальнікі вірусных інфекцый – прымітыўныя жывыя істоты з прыкметамі жывой і нежывой матэрыі. Цяпер налічваецца некалькі соцень вірусаў.

Грып і іншыя вострыя рэспіраторныя вірусныя інфекцыі (ВРВІ) наносяць шкоду здароўю людзей. Жыццёва важныя органы чалавека паражаюцца ядавітымі прадуктамі жыццядзейнасці вірусаў — таксінамі. Усё гэта падрывае сардэчнасасудзістую сістэму, выклікае незваротныя пашкоджанні дыхальных органаў, цэнтральнай нервовай сістэмы.

З усіх ВРВІ найбольш вядомы чалавецтву грып. Слова "грып" французскае і азначае "нападаць", "ахопліваць". Наўрад ці можна знайсці чалавека, які не чуў бы аб гэтым захворванні ці не адчуваў на сабе дзеянне віруса грыпу.

Першыя звесткі аб эпідэміі грыпу адносяцца да 1173 года. Сярод шматлікіх эпідэмій XX стагоддзя асаблівае месца займае пандэмія 1918-1920 гадоў – так называемая "іспанка", якая ахапіла амаль усё насельніцтва Зямлі і забрала каля 20 мільёнаў жыццяў, г.зн., у 2 разы больш, чым першая сусветная вайна. У 1957-1958 гадах у час пандэміі "азіяцкага" грыпу перахварэла прыкладна 2 мільярды чалавек – на той час амаль 2/3 насельніцтва зямнога шара. Усё гэта азначае, што вострыя рэспіраторныя вірусныя інфекцыі з'яўляюцца сур'ёзнымі хваробамі.

Першыя ўзбуджальнікі грыпу былі выяўлены ў пачатку 30 гадоў XX стагоддзя. У 1931 годзе амерыканскі ветэрынар Шоуп выдзеліў вірус грыпу ад свіней, а ў 1933 годзе англійскі вучоны Сміт упершыню ўзнавіў захворванне. Ён заражаў белых афрыканскіх шашкоў фільтратам змыву, які ўзяў са свайго горла ў час хваробы.

Вірус грыпу малаўстойлівы ў знешнім асяроддзі і хутка гіне ад уздзеяння фізічных і хімічных фактараў.

Вядомыя тры тыпы віруса грыпу. Яны абазначаюцца першымі літарамі лацінскага алфавіта А, В, С.

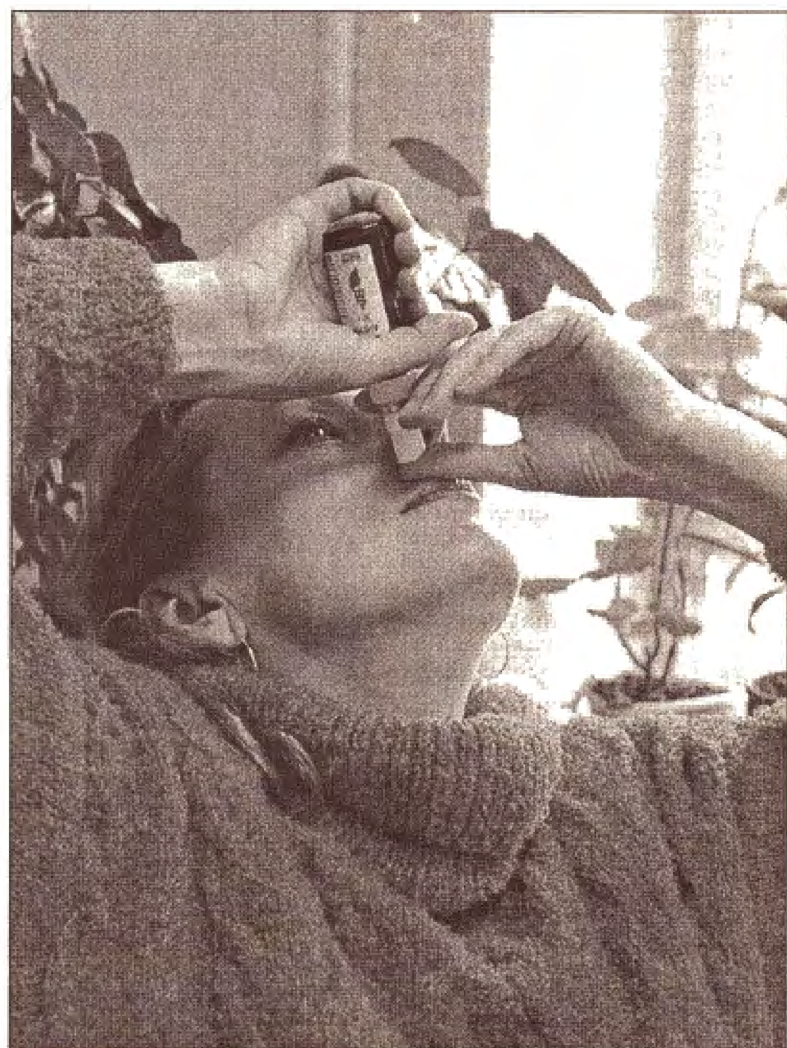
Крыніцай інфекцыі служыць хворы чалавек, а заражэнне адбываецца паветранакропельным шляхам. У знешняе асяроддзе вірус трапляе з сакрэтам слізістых абалонак носа, насаглоткі, з кан'юктывы вачэй. Асабліва інтэнсіўна вірус грыпу выдзяляецца з арганізма ў першыя дні захворвання, але заражаць навакольных чалавек можа практычна да моманту поўнага выздараўлення. Пры кашлі, чханні, пры размове заражаныя кропелькі сліны разлятаюцца на адлегласць да некалькіх метраў, могуць знаходзіцца ў паветры некалькі гадзін. Гэта значыць, што існуе рызыка заразіцца ад хворага ў адным памяшканні, транспарце. Перадача інфекцыі можа адбыцца і пры поціску рукі, пры карыстанні посудам, насоўкамі хворага, бо з кропелькамі сліны і слізі ўзбуджальнік можа пранікнуць у арганізм здаровага чалавека. Вірус трапляе ў арганізм чалавека праз верхнія дыхальныя шляхі, укараняецца ў клетку слізістых абалонак і пры наяўнасці адпаведных умоў (аслабленне арганізма, стомленасць, ахалоджанне) выклікае захворванне.

Важную ролю адыгрывае і надвор'е: пахаладанне, высокая вільготнасць, рэзкія перапады тэмпературы.

Грып мае шмат прыкметаў. З моманту заражэння і да пачатку хваробы праходзіць ад некалькіх гадзін да 1-2 сутак. Захворванне пачынаецца з ліхаманкі, раптоўнага павышэння тэмпературы да 38-40 градусаў, з'яўлення галаўнога болю, пачуцця разбітасці, болю ў мышцах, адсутнасці апетыту. Такі хворы апатычны, яго раздражняюць шум і святло. З'яўляецца насмарк, які суправаджаецца чханнем і выдзяленнем слізі, бывае крывацёк з носа, запаленне міндалін, кашаль, частае дыханне. Нярэдка да гэтага далучаецца яшчэ і высыпанне дробных пульхіроў на губах, каля носа, якое выклікане іншым вірусам – вірусам простага герпесу. Пры лёгкай форме грыпу усе сімптомы знікаюць праз 3-5 дзён, але яшчэ доўга чалавек адчувае агульную слабасць, павышаную стамляльнасць, раздражнёнасць. Вірус грыпу аслабляе ахоўныя сілы арганізма і садзейнічае ўзнікненню іншых захворванняў, праяўленню ўскладненняў. Асабліва часта церпяць бронхі, лёгачная тканка, у выніку чаго пачынаюцца цяжкія бранхіты, запаленне лёгкіх, плеўрыты, атыты, паражэнні нервовай сістэмы. Грып абвастрае і тыя захворванні, што ёсць у чалавека.

По прагнозах Нацыянальнага цэнтра грыпу, сёлетні эпідэмічны пад'ём захворвамасці выкліканы вірусамі А і В. Гэтыя вірусы грыпу насельніцтву нашай краіны ўжо знаёмыя. Падобныя вірусы былі ў папярэднія гады, яны маюць нязначныя змяненні, таму ў некаторых людзей ужо ёсць імунітэт да іх.

Пасля афіцыйнай аб'явы аб пачатку эпідэміі ў гарадах і раёнах узмацняецца супрацьэпідэмічны рэжым. Забараняецца правядзенне масавых мерапрыемстваў у дзіцячых дашкольных і падлеткавых установах, наведванне хворых ў стацыянарах, правядзенне прафілактычных медаглядаў школьнікаў у паліклініках. Пры рэгістрацыі грыпу і ВРВЗ больш чым у 30% дзяцей і персаналу школы і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы закрываюцца на карантын.

У кожнага свае лекі ад грыпу... Фота Ірыны РАБУШКІ.

Меры прафілактыкі

Заражэнне грыпам адбываецца праз верхнія дыхальныя шляхі, таму не лішнім будзе перад выхадам з дому змазаць нос аксалінавай маззю. Пры першых сімптомах захворвання і з прафілактычнай мэтай можна прымаць рэмантадын, інтэрферон.

Нельга не сказаць і аб такіх дадатковых мерах як праветрыванне і рэгулярная вільготная ўборка памяшкання, дэзінфекцыя цацак, ультрафіялетавае апраменьванне паветра, строгае захаванне правіл асабістай гігіены. Актуальным з'яўляецца нашэнне ватнамарлевай павязкі пры кантакце з хворым, паласканне горла растворам фурацыліна, соды, рамашкі, прамыванне паласці носа настоем цыбулі з мёдам з дапамогай піпеткі, змазванне слізістай носа масленым настоем часнаку з цыбуляй, розныя інгаляцыі, цёплыя нажныя ванны з гарчыцай...

Найбольш эфектыўным і эканамічным метадам прафілактыкі грыпу з'яўляецца вакцынапрафілактыка. Перш за ўсё, гэта строгая спецыфічнасць вакцын. Састаў вакцыны мяняецца кожны год, і яна выклікае імунітэт да найбольш актуальных у сезоне штамаў віруса грыпу. Вакцынапрафілактыка больш чым у 2 разы перавышае эфектыўнасць неспецыфічных сродкаў, не патрабуе значных матэрыяльных затрат, праводзіцца адзін ці два разы.

Вельмі важна і паўнацэннае, рацыянальнае і збалансаванае харчаванне. Штодзённае выкарыстанне ў рацыёне гародніны і садавіны, прыём вітамінаў (асабліва прыём аскарбінавай кіслаты) адыгрываюць важную ролю ў рэгуляванні акісляльна-ўзнаўленчых працэсаў, вугляводнага абмену, згусанні крыві, рэгенерацыі тканак.

Можна прымяняць імунамадулятары, настойкі і экстракты жэньшэню, элеўтэракокі, шыпшыны, мёд.

Неабходна як мага больш гуляць на свежым паветры. І як мага больш добрых эмоцый, бо менавіта яны з'яўляюцца добрымі засцерагальнікамі ад усялякіх інфекцый.

Алена ГЛАЎНІЦКАЯ,
загадчыца аддзела грамадскага здароўя РЦГЭ.

СНІД і наркаманія

СНІД. Ад яго памірае кожны чалавек, які заразіўся. СНІД не з'яўляецца хваробай адной краіны або аднаго рэгіёну. Беларусь – не выключэнне. Масавае распаўсюджванне наркотыкаў, нежаданне многіх нашых суграмадзян змяніць стэрэатыпы паводзін прывялі да росту колькасці ВІЧ–інфіцыраваных у рэспубліцы.

Першыя выпадкі ВІЧ–інфіцыраваных у Беларусі былі зарэгістраваны ў 1987 годзе. Да 1996 года такія выпадкі рэгістраваліся спарадычна, часта сярод замежных грамадзян, якія прыехалі ў Беларусь працаваць або вучыцца. У сярэдзіне 1996 года было выяўлена шмат ВІЧ–інфіцыраваных наркаманаў у Светлагорску на Гомельшчыне. З гэтага моманту эпідэміялагічная сітуацыя ў краіне расцэньваецца як благая.

Трапіўшы ў грамадства, вірус імунадэфіцыту чалавека выбірае найбольш неабароненыя групы. У Беларусі такой групай аказаліся шпрыцавыя наркаманы. У большасці выпадкаў у такіх групах наркотык уводзіцца адным шпрыцам унутрывенна з наступнай перадачай яго адзін аднаму. Заражэнню ВІЧ спрыяе выкарыстанне інфіцыраванага наркотыку або агульных прадметаў яго прыгатавання (тампонаў, посуду). Як толькі сярод наркаманаў трапляецца хаця б адзін заражаны на ВІЧ, праз некаторы час усе члены групы (каля 70% на працягу 2–3 год) становяцца ВІЧ–інфіцыраванымі.

Маладыя людзі, якія прымаюць наркотыкі ўнутрывенна, становяцца цэнтральным звяном у распаўсюджванні ВІЧ–інфекцыі. Праз іх могуць рэалізоўвацца ўсе шляхі перадачы віруса: праз кроў, палавы і вертыкальны (ад ВІЧ-інфіцыраванай маці да дзіцяці).

Усяго ў Беларусі зарэгістравана 4667 ВІЧ–інфіцыраваных (48,3 на 100 тысяч насельніцтва), з іх 71,7% – мужчыны, хаця перадача віруса ад мужчыны жанчыне прыкладна ў 2 разы больш верагодная, чым наадварот. У эпідэмічны працэс уцягнута 128 адміністрацыйных тэрыторый. У стадыі СНІДу знаходзяцца 7 чалавек, у стадыі перадСНІДу – 39. Трыццаць сем чалавек памерлі ўжо ад СНІДу. У Беларусі зарэгістраваны 251 лятальны выпадак сярод ВІЧ–інфіцыраваных. 197 з ліку памерлых – наркаспажыўцы.

Нягледзячы на тэндэнцыю павелічэння колькасці людзей, інфіцыраванне якіх адбылося ў выніку сексуальных кантактаў (2001 год – 27,16%, 2002 год – 33,2%), па-ранейшаму асноўнай прычынай заражэння з'яўляецца ін'екцыйнае ўвядзенне наркатычных сродкаў – 65,4%. З сярэдзіны 2001 года эпідэмічны працэс актывізуецца ў асяродку наркаманаў Мінскай і Магілёўскай абласцей.

У Маладзечне першы ВІЧ–інфіцыраваны зарэгістраваны ў 1998 годзе. Цяпер сітуацыя такая: 7 інфіцыраваных зарэгістравана ў горадзе, 2 – у Маладзечанскім раёне, пяць з іх – наркаманы.

Наркаманія – хвароба, якая характарызуецца непераадольнай цягай да наркотыкаў, якія выклікаюць у малых дозах эйфарыю, у вялікіх – аглушэнне, наркатычны сон. Вынікамі з'яўляюцца бескантрольнасць паводзінаў, магчымасць заражэння ВІЧ, і, як правіла, смерць. Нярэдка пра тое, што ён інфіцыраваны, наркаман даведваецца, патрапіўшы у следчы ізалятар. Таму лепш не паддавацца ціску з боку аднагодкаў, не ўжываць наркотыкі. Нават аднаразовы прыём можа прывесці да заражэння ВІЧ.

Нягледзячы на праводзімую прафілактычную работу сярод моладзі медыцынскімі работнікамі, работнікамі адукацыі, культуры, нярэдка можна пачуць, што пасля дыскатэк знаходзяць выкарыстаныя шпрыцы з крывёй. Таму хочацца звярнуць увагу ўсіх бацькоў на дадзеную праблему: прыглядзьцеся да вашага дзіцяці, ці не змяніліся яго паводзіны, пагаварыце з ім, даведайцеся, як ён ставіцца да праблемы наркаманіі, СНІДу. Магчыма, бяду яшчэ можна адвесці.

На жаль, ёсць людзі, якія ўжо не могуць адмовіцца ад наркотыкаў. У мэтах папярэджання распаўсюджвання сярод наркаманаў ВІЧ–інфекцыі і іншых інфекцый, якія перадаюцца праз кроў, у горадзе створаныя і працуюць пункты па абмене аднаразовых шпрыцаў ін'екцыйнымі наркаманамі:

у псіханеўралагічным дыспансеры (для асоб, якія стаяць на ўліку ў дыспансеры) – штодзённа з 8.00 да 19.00, акрамя суботы і нядзелі;

на базе Таварыства Чырвонага Крыжа па вул. Прытыцкага, 7а, штодзённа (акрамя суботы і нядзелі) з 9.00 да 16.00, дзе мяняюцца шпрыцы усім наркаманам ананімна, без спраўджвання пашпартных дадзеных.

Марына РЫСНІК,
доктар-эпідэміёлаг Маладзечанскага раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Медаль Уладзіміра Раманчыка

Сёння Уладзіміру Раманчыку, фатографу, удзельніку другой сусветнай вайны, сапёру, ужо 88 гадоў. Жыве ў Гарадку на Маладзечаншчыне.

У 1939 годзе, праз цяжкія баі з немцамі, Уладзімір дайшоў да Бесарабіі. Было нялёгка, але ён не здаваўся, галоўнае было – дабрацца да Радзімы (два гады не быў дома). Адступаючы назад, дайшоў з баявымі таварышамі да Картуз-Бярозы: "А там нас у цягнік," - гаворыць Уладзімір Іосіфавіч. Саветы доўга не цырымоніліся з польскімі салдатамі.

З дапамогай спецыяльнага сапёрнага ножыка ў вагоне выкалупаў дзірку і праз яе бачыў усю Расію. Кажа, што Расія ў параўнанні з былой Польшчай вельмі дзікая была. Палі былі пераараныя, а бульба нявыбраная, жыта стаяла. А дзеці, што ішлі ў школу, нават свяцілі голым целам.

Палонных давезлі да Смаленска, затым – у Маскву. Там жаўнераў вымылі, накармілі. Есці можна было колькі хацелі, але не дай бог пакласці ў кішэню. Палонныя ведалі: наперадзе будзе сапраўдная нявола. І яна была: перасыльныя пункты ў Іванаве, Волагдзе і... лагер.

За калючым дротам кармілі адным хлебам. Жыццё вязняў мала каго цікавіла. Пасля ўжо пачалі даваць цукар. Ветэран успамінае выпадак. Аднойчы прыехала нейкая камісія з Масквы. А ў лагеры былі двое блізнят, магчыма, з небагатай сям'і. Іх назвалі памешчыкамі. Небаракі кажуць: «Не, мы не памешчыкі, мы шляхта!». Камісіі пераклалі дакладна па слоўніку: "дворяне". І загрымелі хлопцы ў турэмныя сутарэнні. А Уладзіміра Раманчыка ўрэшце адпусцілі дадому. Быў усё яшчэ 1939 год. Мала ён пабыў у спакоі, хутка немцы пайшлі і на Савецкі Саюз.

Бацька Уладзіміра хацеў, каб сын стаў зубным урачом, чарцёжнікам ці фатографам. Той паехаў у Мінск на пошукі шчасця, у камісійным магазіне ўбачыў танны фотаапарат і набыў яго, бо, як казаў, «у нас пры Польшчы, каб купіць фотаапарат, трэба было зямлю прадаваць». Наняў кватэру ў Мінску і пайшоў вучыцца да розных фатографаў. Адзін з іх узяў маладога чалавека да сябе на працу, даваў яму розныя заданні. Так Уладзімір Раманчык пачаў зарабляць грошы для сябе і для настаўніка. Хутка выйшаў нямецкі загад фатаграфавацца ўсім на пашпарты. Вось тады і быў самы вялікі заробак.

Уладзімір Раманчык сустрэў вайну ў 1939 годзе. Фота Яўгеніі МАНЦЭВІЧ.

У Ракаве ён адкрыў фотаатэлье. Ды не доўга папрацаваў. Аднойчы нападпітку яго калега, седзячы з паліцаямі, сказаў: "А вы ведаеце, вас жа Раманчык фатаграфуе"... А тыя ў адказ: «Ён фатаграфуе, а нас партызаны б'юць. Вось забілі нашага аднаго, картачкі знайшліся». Амаль адразу Раманчыка забралі, і пачаліся допыты. У сваё апраўданне затрыманы сказаў, што ўцёк ад партызан і тут мае сваю гаспадарку. "Ці ж быў бы я тут, каб быў партызанам?" Мабыць, паверылі. Яму загадалі забіраць сваю апаратуру і адпраўляцца дадому. А калі хоча фатаграфаваць, прапанавалі альтэрнатыву, каб ехаў у Вілейку, але Уладзімір Раманчык збег да сваёй сям'і.

Шмат смерцяў пабачыў яшчэ Уладзімір Раманчык. У свеце перавярнулася ўсё. Па суседству спыніліся на днёўку партызаны. Уладзімір фатаграфаваў іх у сваёй хаце. Пра партызан у вёсцы даведаліся немцы, з'явіліся нечакана. Жывымі партызаны не выйшлі. А наступнай ноччу ўжо партызаны з'явіліся да суседзяў Раманчыка. Не доўга думалі, пазвязвалі небарак дротам, паабяцаўшы, што заб'юць іх і хату спаляць. Жанчыны пачалі галасіць: "У нас пастушачка ёсць, дзяўчынка. У чым яна вінаватая? Хаця б яе вы адпусціце". Над дзяўчынкай і жанчынамі злітаваліся, а мужчын пастралялі. Аднаго забілі, а двое былі толькі параненыя.

А хутка на тое месца прыйшлі савецкія артылерысты. Уладзіміра Раманчыка ўзялі з сабой. На выхадныя старшы лейтэнант адпускаў усіх дадому. Уладзімір папрасіў, каб і яго адпусцілі, а ён сфатаграфуе лейтэнанта. Той пачаў смяяцца і недаверліва сказаў: "Зробіш гэта? Я сем гадоў дома не быў і ні разу мяне ніхто не фатаграфаваў. Паспрабуй." Даў даведку, што Раманчык не дызерцір, і адпусціў. Вярнуўся Уладзімір з апаратурай. Зняў. За гадзіну пад шынялём праявіў плёнку і зрабіў здымкі. Відаць, спадабаліся лейтэнанту, і ён загадаў сфатаграфаваць усіх афіцэраў падраздзялення. "Усё ж лепш, чым на фронце", — падумаў тады Уладзімір і прыняўся за працу.

Напярэдадні перамяшчэння базы ў іншае месца Уладзімір, у гэтым ён прызнаецца шчыра, уцёк у Маладзечна. Там у пошуку заробку зайшоў да старшыні гарвыканкома і сказаў, што ён фатограф. Але ім патрэбны былі будаўнікі. Уладзімір не разгубіўся і сказаў, што ён шкляр. І пайшоў працаваць. Так атрымаў броню да канца вайны.

Але як на тое, яго якраз знайшоў той камандзір артылерыстаў і залічыў у дызерціры. Нават броня не дапамагла. Але хутка ваенныя ва ўсім разабраліся. Лейтэнант сказаў: "Ніколі я не думаў, што ты фатограф, а такі дурань. Ты ж бы мне сказаў, я б цябе уладкаваў. Вунь мой дом каля аэрадрома, заходзь." Вось і работа знайшлася. Людзей, што на фронт адпраўляліся, там было многа, і ўсе хацелі фатаграфавацца. Плацілі, чым маглі: хто мёдам, хто кілбасой.

"А лейтэнант усё ездзіў на ровары і мне працу добрую шукаў". Недалёка будаваўся магазін ваенгандлю. Там Уладзіміру з дапамогай яго сябра і фотамайстэрню зрабілі. А кліентам загадалі, каб Раманчыку гарэлкі не шкадавалі. Днём ён каго фатаграфаваў, каму рабіў здымкі, вечарам піў і хадзіў на танцы. А калі не пойдзе сам, дык за ім прыйдуць. Так гэта ўсё надакучыла маладому чалавеку, што ён проста стаў урэшце прасіцца ў армію.

Калі Чырвоная Армія зноў пачала наступаць на немцаў, вызваляючы беларускія землі, Уладзіміра ўзялі ў Бабруйскі запасны полк. Пачаўся 45-ы год. У арміі Раманчык спачатку фатаграфаваў на стрэльбішчы. Затым працаваў у фотаатэлье. А потым з мастадарожна-будаўнічым батальёнам трапіў у Маскву, дзе разам з іншымі салдатамі будаваў дачы. А каму яны рабілі такую паслугу, не ведае і па сёння. Уладзіміру падзякавалі за добрасумленную працу і сказалі, што атрымае медаль "За Перамогу ў Вялікай Айчыннай вайне".

Уладзімір вярнуўся ў Маладзечна, але медаля так і не атрымаў. Як перабраўся ў Гарадок, усе медалі везлі туды, але яму зноў не дастаўся. Мяркуе, гэта з-за таго, што Гарадок спачатку належаў Радашкавіцкаму раёну, затым Валожынскаму, а пасля Маладзечанскаму. Мабыць, дзе і згубіўся той медаль... паміж трыма раёнамі.

Толькі пасля развалу Савецкага Саюза прачытаў у газеце запрашэнне ўдзельнікам абаронча вайны 1939 года на баку Польшчы ў польскае пасольства. Нарэшце Уладзімір атрымаў медаль ад польскай дзяржавы. Калі палякі разглядалі яго асабовую справу, то аказалася, што Раманчык ужо атрымаў узнагароду. Той медаль, якога ў вочы не бачыў. Вось такая недарэчнасць выйшла.

Сёння ў калекцыі Уладзіміра каля шасці юбілейных медалёў і польскі медаль "За удзел у абарончай вайне 1939 года".

Да самай пенсіі Уладзімір Раманчык займаўся фатаграфіяй. Здымаў "Фотакорам". У асноўным, людзей. Тры гады фатаграфаваў суседнія гарады: Вілейку, Маладзечна, Радашкавічы, Ракаў і іншыя. Толькі Гарадок зняць не давялося. На семінарах па фатаграфіі ў Мінску не раз атрымоўваў прэміі за новаўвядзенні ў фотамастацтве. Цяпер ён кажа: "Не магу скардзіцца на лёс. Усё ў мяне добра было".

Яўгенія МАНЦЭВІЧ.

Як у былога франтавіка партбілет адбіралі

Вясёлы гэты чалавек – Андрэй Ігнатавіч Майдан. Нават у свае 85 гадоў не расстаецца з гумарам. У гэтым бачыць сваё даўгалецце:

— Магчыма, мая мама сто чатыры гады і пражыла, што заўсёды была вясёлай. І ў людзях цаніла гумар, які нярэдка выручаў яе са складанага становішча. Ды і мне гумар дапамагае.

Але, задумаўшыся, хітра ўсміхнуўся:

— Праўда, не заўсёды.

І ўсё ж размову нашу прадоўжыў з анекдота:

— Неяк у аддаленай вёсцы лектар расказваў пра камунізм. Усё ў чалавека будзе. Даброты пальюцца ракой. Да таго дагаварыўся, што паабяцаў кожнаму жадаючаму верталёт. "А навошта мне, саколік, той верталёт?", — даносіцца з залы старэчы голас. "Як навошта? – са здзіўленнем адказвае лектар. – Вось даведаешся, бабулька, што ў Адэсе паявіліся ў продажы макароны. Ты на верталёт – і за дэфіцытам у горад".

Расказаў і смяецца. Потым расказвае:

— Гэта цяпер мне весела анекдоты пра камунізм расказваць. А некалі было не да смеху. Працаваў я тады сакратаром сельсавета на Чарнігаўшчыне. Толькі што адбыўся XXII з'езд КПСС, які зацвердзіў сваю трэцюю праграму. А ў той праграме яе распрацоўшчыкі пад кіраўніцтвам Хрушчова паабяцалі, што тагачаснае пакаленне будзе жыць пры камунізме. Гэтую ідэю прапагандавалі паўсюдна. Нават на сесіях мясцовых Саветаў лектарам слова давалі. Не выключэннем з'яўляўся і наш Ічнянскі раён.

На адну з такіх сесій райсавета і я трапіў. Як запрошаны. Усё ж такі з'яўляўся сакратаром сельсавета! Сяджу побач з дэпутатамі, уважліва слухаю члена лектарскай групы абкома партыі, які абяцае ўсім малочныя рэкі ў кісельных берагах. Некаторыя недальнабачныя ўдзельнікі сесіі аж абліваюцца ад радасці. А мяне, як на тое ліха, нібы хто за язык пацягнуў. Пытаюся:

— А куды ж бедныя падзяваюцца?

— Ціха ты! – тузануў мяне за крысо паліто сусед. – А то загрыміш пад фанфары.

Лектар не разгубіўся:

— Якія бедныя? Іх і цяпер няма. Я ж казаў, што ўсе будуць роўныя, і чалавек зажыве так, як ніколі не жыў.

Лёгкая хваля смеху зноў пракацілася па зале.

Мяне адразу ж пасля сесіі запрасілі да старшыні райвыканкома, а потым і да першага сакратара райкома партыі.

Залемантавала жонка, даведаўшыся, па якой прычыне я не прыехаў нанач дадому. Назаўтра разам з работнікам райкома КП(б) Украіны паехаў я ў абком партыі. Хто толькі са мной не гутарыў! І інструктар, і загадчыкі аддзелаў, і нават сакратар па ідэалогіі. Дабіваліся ад мяне пачуць, чыіх радыёгаласоў я наслухаўся, хто падбухторыў мяне задаць такое пытанне. Ледзь не ворагам народа мяне зрабілі. "Ды сам я, — кажу, — ляпнуў тую рэпліку". "І раскайваецеся?", – у голасе сакратара чулася спачуванне. "Канечне, раскайваюся", — кіўнуў я галавой у знак згоды.

Але маё раскайванне калі і выручыла, то толькі ад турэмнага зняволення. Пасля таго, як быў развянчаны культ асобы Сталіна, хрушчоўскае пацяпленне значна адрознівалася ад сталінскіх рэпрэсій.

Больш суровы допыт працярпеў я на бюро райкома партыі, дзе разглядалася мая персанальная справа. І закончыўся разгром тым, што мяне выключылі з членаў КПСС і звольнілі з работы.

Праўда, папрацаваўшы крыху загадчыкам гаспадаркі ў мясцовай школе, зноў вярнуўся на некалькі гадоў на пасаду сакратара Заудайскага сельскага Савета – землякі не пакінулі мяне без увагі і зноў выбралі сваім дэпутатам. Між іншым, як Хрушчова скінулі, да мяне прыязджалі з райкома партыі, прапаноўвалі напісаць заяву з просьбай аднавіць мяне ў членстве партыі. Але я не пагадзіўся , так і застаўся беспартыйным.

Шмат гадоў ветэран Вялікай Айчыннай вайны Андрэй Ігнатавіч Майдан жыве на Вілейшчыне, куды разам з жонкай перабраўся на старасці гадоў. Спачатку купілі хату ў Снежкаве, а калі аўдавеў, пераехаў у горад да дачкі, якая яшчэ ў 69-м годзе з мужам Яўгенам Яўграфавым прыехала сюды з Украіны будаваць Вілейска-Мінскую водную сістэму. Другая дачка А.Майдана жыве ў Рызе. Растуць чацвёра ўнукаў, шасцёра праўнукаў.

— Крыўдна, — сказаў Андрэй Ігнатавіч, — што я прайшоў вайну ад званка да званка, а са мной так абышліся. А я ж членам партыі стаў пад Сталінградам, калі перад чарговым боем напісаў заяву: "Калі загіну, то лічыце мяне камуністам".

Барыс МАНЦЭВІЧ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

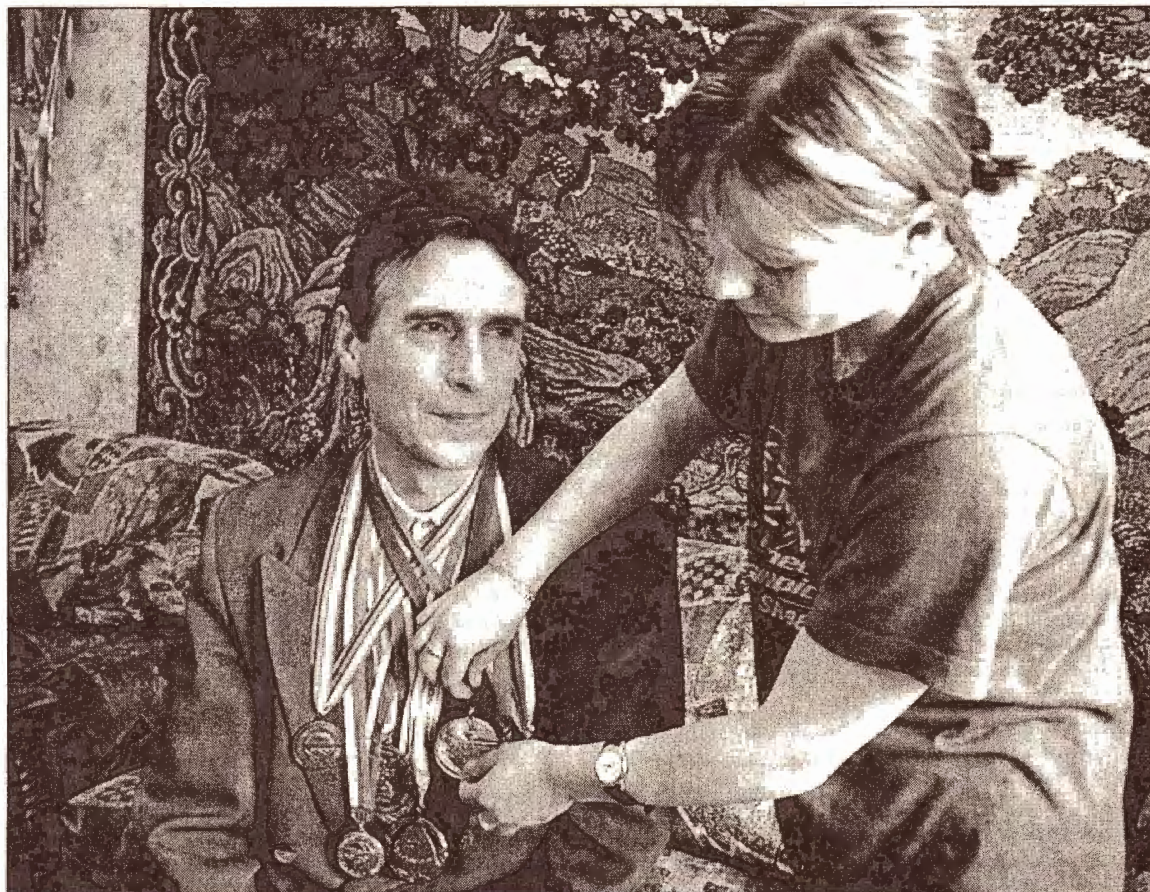
© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ ПАРТРЭТ

Універсальны спартсмен

Аляксандру Кавалёву, які ўзначальвае аддзел па фізкультуры, спорту і турызму пры Маладзечанскім райвыканкоме, у лютым споўнілася 50 гадоў.

Нягледзячы на не юнацкі ўзрост і адказную пасаду, ён штодня каля двух гадзін аддае бегавым трэніроўкам. Сам у маладосці быў рознабаковым спартсменам, выканаў нарматыў кандыдата ў майстры спорту (кмс) па веласіпедным спорце і хуткасным бегу на каньках, дасягнуў першага разраду ў лёгкай атлетыцы, лыжным спорце, гарадках і мнагаборстве "Здароўе". Увогуле займаўся больш чым дзесяткам відаў спорту, уключаючы і гульнявыя, хіба што ў адзінаборствах сябе не паспытаў. Мае судзейскія катэгорыі: нацыянальную – у гарадках, і першую – у лёгкай атлетыцы.

Загадчык Маладзечанскага раённага аддзела па фізічнай культуры, спорту і турызму Аляксандр Кавалёў разам з дачкой Насцяй разглядаюць спартыўныя ўзнагароды. Усяго ў сямейнай калекцыі Кавалёвых больш за 50 спартыўных перамог.

Фота Ірыны РАБУШКІ.

Спартыўная маладосць

– Выхад у паўфінальную стадыю спаборніцтваў пад назвай "жыццё" – добрая падстава, каб азірнуцца назад, успомніць падзеі папярэдніх стадый. Давайце па парадку, з дзяцінства.

– Нарадзіўся ў Маладзечне. Маці не стала ў 1991-м, бацька цяпер на пенсіі, ёсць малодшая сястра. Вучыўся ў СШ№2. У горадзе тады была адна ДЮСШ. Яна знаходзілася там, дзе зараз манеж. У **Георгія Шэлега** з 4-га па 6-ы класы я займаўся скачкамі і бегам. У **Анатоля Бераснева** – футболам, уваходзіў у зборную сваёй школы. З 1968 года пад кіраўніцтвам **Аляксандра Лявончыка** большую ўвагу стаў надзяляць хуткаснаму бегу на каньках, быў чэмпіёнам Мінскай вобласці сярод школьнікаў, уваходзіў у рэспубліканскую юнацкую зборную таварыства "Спартак". Гэта зімовыя заняткі, а летам – веласпорт. Дарэчы, тады ў Маладзечне працаваў трэнерам **Леанід Марачкін**, родны брат будучага (1976 год) алімпійскага чэмпіёна Уладзіміра Камінскага.

– Дзе ў Маладзечне можна было трэніравацца на каньках?

– Гарадскі стадыён на зіму цалкам заліваўся пад каток. Круг быў стандартны – 400 м. Вялікага лёду ў горадзе не стала недзе напрыканцы сямідзесятых, калі на дарожкі стадыёна паклалі гуму.

– Цікава даведацца пра гэтыя падрабязнасці. Калі ласка, працягвайце.

– Службу ў Валожыне, але спорт не закінуў, помню, 1 км прабег у ботах за 2.41, зараз так у красоўках рэдка бегаюць, стаў чэмпіёнам часці. Пасля арміі шэсць гадоў правёў у веласпорце, выступаў за "Спартак", выканаў нарматыў кмс. Паралельна закончыў ПТВ-87, працаваў.

З 1977-га па 1982-і вучыўся ў РТІ, атрымліваў прафесію інжынера-электрыка. У той час выступаў за "Буравеснік", зноў сумяшчаў веласпорт з канькамі, дзе таксама стаў кандыдатам у майстры спорту.

– Прыпомніце якія-небудзь цікавыя падрабязнасці з тых часоў. Пажадана рэальныя гісторыі, але падобныя на байкі.

– Была гонка недзе на 180 км. Лідзіраваў адзін магілёўчанін, і літаральна за 50 м да фінішу ён развярнуўся і паехаў назад. Яго спынілі, накіравалі ў патрэбны бок, і ўсё абышлося, нават паказаў час майстара спорту. Справа ў тым, што чалавек настолькі знясілеў, ужо не мог арыентавацца ў прасторы. Праехаўшы натоўп гледачоў, пачуў адтуль у сябе за спіною крыкі "Фініш, фініш" і павярнуў на гэтыя галасы.

...І ў мяне была сітуацыя. Таксама перад самым фінішам. Тыя, хто паехаў у адрыў, ужо закончылі гонку. Я еду за імі, ну, а за мною ўся група у 150-200 чалавек. І тут у мяне ламаецца веласіпед: праблемы з колам. Спыніўся, закінуў веласіпед на плечы і пабег да фінішу. Так група і не дагнала.

...Добра знаёмы з Уладзімірам Камінскім. Ён просты чалавек, можа пагаварыць на любую тэму, за раз працуе ў рэспубліканскай федэрацыі. Неяк жылі на зборах у адным пакоі. Рабіў усе па распарадку: харчаванне, адпачынак. Таму і стаў алімпійскім чэмпіёнам.

Працяг будзе.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ФУТБОЛ

Нічыя «Маладзечна» і «Смаргоні»

22 лютага. Гарадскі стадыён, снег.

Маладзечна-2000 – Смаргонь 0:0

Маладзечна-2000 (другі склад) – Смаргонь (другі склад) 1:0

Гол: Урублеўскі (25-пен)

Маладзечанцы заключылі кантракт з паўабаронцам 1984 г.н. **Сяргеем Лабанавым** з дубля "Белшыны", а таксама дамовіліся аб арэндзе на адзін год дублёраў жодзінскага "Тарпеда" 1982 г.н. абаронцы **Аляксея Крывіцкага** і паўабаронцы **Максіма Веташкіна**.

Развітаўся клуб з Сяргеем Тартоўскім і Дзмітрыем Акулічам. Аўтар гола **Віктар Урублеўскі** знаходзіцца на праглядзе. Гэты паўабаронца 1978 г.н. летась гуляў у "Забудове".

■ НА ГЭТЫМ ТЫДНІ ГУЛЯЮЦЬ

28 лютага – 2 сакавіка, Маладзечна, клуб "Караліна"

Заключны этап чэмпіянату горада па більярдным спорце "Піраміда".

Фінал у нядзелю з 14-00.

1-2 сакавіка, легкаатлетычны манеж Маладзечанскай СДЮШАР.

Матчавая сустрэча па лёгкай атлетыцы сярод каманд беларускіх гарадоў. Пачатак у суботу – у 10-45, у нядзелю – у 10-15.

■ ТУРЫЗМ

Конкурс карэспандэнтаў

МАЛАДЗЕЧНА. Турклуб "Пілігрым" правёў традыцыйны конкурс на самага актыўнага карэспандэнта.

Улічваліся публікацыі на турысцкую тэматыку ў газетах і на радыё. У "Рэгіянальнай газеце", якая актыўна ўдзельнічала ў конкурсе, выйшла каля паловы ўсіх публікацый.

З яўным адрывам перамог старшыня клуба **Сяргей Бялкоў**, які падрыхтаваў 33 публікацыі. У конкурсе ўдзельнічала 28 карэспандэнтаў.

Аддзел інфармацыі "РГ".

■ ЛЁГКАЯ АТЛЕТЫКА

Замежныя старты

СУМЫ. У спаборніцтвах у двух узростах (1986-87 г.н. ды 1988 г.н. і малодшыя) прынялі ўдзел калектывы з 18 гарадоў.

Яны з'ехаліся з розных куткоў Украіны, з Арлоўскай і Курскай абласцей Расіі, а таксама былі беларусы са Смаргонскай СДЮСШАР.

Турнір праходзіў у звышсучасным манежы, у пабудаванне якога Украінская акадэмія банкаўскай справы ўклала 8 мільёнаў долараў.

Выступілі нашы выдатна. На дзесяць чалавек прывезлі дзевяць першых месцаў. Найбольш, дзвюма перамогамі, вызначыліся **Вікторыя Радчук** (60 м і 200 м) і **Сяргей Траскоўскі** (2000 м з перашкодамі, 3000 м) сярод старэйшых ды **Мікалай Баран** (400 м і 800 м) сярод малодшых.

ЛЮКСЕМБУРГ. У мястэчку Дзікірш прайшоў так званы "Еўрапейскі крос-2003".

Сабраліся пасланцы больш чым дваццаці краін ва ўсіх узростах — ад васьмі гадоў і да ветэранаў. Акрамя еўрапейцаў былі прадстаўнікі афрыканскіх краін, якія дамінавалі ў спаборніцтвах сярод дарослых.

Трэнер Маладзечанскай СДЮШАР па лёгкай атлетыцы Леанід Арцем'еў падрыхтаваў пераможцаў і прызёраў "Еўрапейскага кросу-2003", які ў лютым прайшоў у Люксембургу.

Фота Мікалая ХАДАСЕВІЧА.

Разам з трэнерам **Леанідам Арцем'евым** ездзілі маладзечанцы **Яўген Мучынскі**, **Дзяніс Гіль** і **Аляксандр Камінскі**. Яны ўдала выступілі ва ўзросце 15-16 гадоў. На дыстанцыі 4800 метраў з 21 удзельнікам занялі адпаведна першае, другое і чацвёртае месцы.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ГРЭКА-РЫМСКАЯ БАРАЦЬБА

Турнір памяці воіна-афганца Сяргея Новікава

МАЛАДЗЕЧНА. Традыцыйны турнір сярод юнакоў памяці воіна-афганца Сяргея Новікава, што праходзіў у Чысці, як заўсёды, быў вельмі прадстаўнічым і цікавым на накале.

Ва ўзросце 1984-85 г.н. змагаліся кандыдаты на паездку на чэмпіянат Еўропы сярод кадэтаў. Прыехалі госці з пяці сталічных школ, а таксама з Гродна, Барысава, Бабруйска. Рэгіён прадстаўлялі маладзечанцы з гарадской і з раённай ДЮСШ. Усяго катэгорыяў атрымалася 21, а агульная колькасць юнакоў склала 220 чалавек.

Назавём уладальнікаў першых месцаў з рэгіёну. Гараджане **Яўген Туровіч** (32 кг), **Андрэй Балаш** (38 кг), **Дзмітрый Карповіч** (45 кг) ва ўзросце 1990-92 г.н., **Аляксандр Папоў** (38 кг), **Дзмітрый Захараў** (44 кг), **Кірыл Жукоўскі** (54 кг), **Павел Прадуха** (69 кг), **Яўген Колесень** (дадатковая катэгорыя звыш 59 кг) ва ўзросце 1988-89 г.н., **Аляксандр Забагонскі** (1986-87, 63 кг).

Іх рыхтавалі **Мікалай Багданёнак**, **Сяргей Валасковіч**, **Віктар Вянглоўскі**, **Яўген Козел**, **Антон і Дзяніс Найлаўцы**.

Раённікі **Тарэл Медашвілі** (1990-92, 54 кг) з Краснага, а з Чысці **Дзмітрый Аленскі** (1986-87, 58 кг), якія зараз вучацца ў Гродзенскім вучылішчы алімпійскіх рэзерваў, і **Павел Сафронаў** (1984-85, 75 кг). Іх рыхтавалі **Дзмітрый Дзёмін, Сяргей Козак і Сяргей Сафронаў**.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ МІНІ-ФУТБОЛ

Маладзечанцы – у фінале чэмпіянату Мінскай вобласці

МАЛАДЗЕЧНА. Пасля Кубка вобласці старт узяў чэмпіянат, які праходзіць па той жа схеме.

З шасці каманд-удзельніц занальнага турніру ў фінальны меў права выйсці толькі пераможца. Той, хто займаў другое месца ў зонах, мог разлічваць прабіцца туды па дадатковых паказчыках сярод прадстаўнікоў усіх зон. У нашай зоне за другое месца ішла вельмі ўпартая барацьба. У выніку тры калектывы набралі аднолькавую колькасць ачкоў – па 9. На жаль, гэта і стала перашкодай для працягу выступленняў: гэта менш, чым у астатніх групах.

Маладзечанцы на гэты раз сабралі зборную горада з прадстаўнікоў "Забудовы", ЗМК і дубля "Маладзечна-2000". Гулялі варатары **Аляксандр Мялюк** (асноўны), **Андрэй Вяль**, палявыя **Віталь Казяк** (8 галоў), **Аляксей Антановіч** (3), **Сяргей Дакурна** (3), **Максім Невядомскі** (3), **Дзмітрый Касцюк** (3), **Віталь Абановіч** (1), **Аляксандр Страх, Віталь Чарняўскі**. Трэнер **Канстанцін Харламаў**.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ВІНШАВАНКІ

Ф.І.Світо, Маладзечна

Паважаны Франц Іосіфавіч!
Віншуем Вас з 75-годдзем!
Жадаем і надалей руплівасці краязнаўцы, цвёрдасці рукі доктара, шчырага сэрца бацькі і мужа.
"Рэгіянальная газета".

Віншуем **Іру Шарафановіч** з Вілейкі з днём нараджэння! Жадаем здароўя, шчасця, кахання. *Муж, сын, Шарафановіч, Сляўка.*

Ірачка! Віншуем з днём нараджэння! Жадаем табе здароўя, даўгалецця, удачы, кахання. *Сям'я Бохан з Вілейкі.*

З днём нараджэння, **Ірына Рыгораўна**! Жадаем здароўя, кахання, сямейнага шчасця, радасці, удачы. *Фаіна і Таня Каспяровічы з Маладзечна.*

Дарагога, каханага **Алега Вашкевіча** віншую з днём нараджэння! Жадаю шчасця, здароўя, поспехаў у рабоце. *Наташа.*

Віншуем з юбілеем **Ядвігу Генрыхаўну Ганчарык**! Жадаем здароўя, шчасця, дабра, усмешак. *Сястра, пляменніцы Наташа і Жанна.*

Віншую **Наташу Грыхуцік** з днём нараджэння! Здароўя, быць заўсёды прыгожай, непаўторнай, пяшчотнай і дарагой. *Муж.*

Віншую **Наташу Краўчонак** з Вілейкі з днём нараджэння! Жадаю здароўя, кахання, поспехаў. *Дзіма Мандрык.*

Віншуем з днём нараджэння **Наташку Краўчонак**! Будзь здаровай, прыгожай, шчаслівай. *Твае родныя.*

Фаіна Віктараўна Бобрык, віншуем з днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, шчасця і ўсяго самага добрага. *Н.Клімовіч.*

Віншуем **Дзмітрыя Уладзіслававіча Зянько** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, удачы, поспехаў у вучобе, добрых сяброў. *Маці і сястра.*

Віншуем **Паліну і Ігара Алішкевічаў** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, кахання, поспехаў ва ўсім, удачы. *Рэгіна Сцяпанаўна і Аксана.*

Віншуем з днём нараджэння і Днём міліцыі **Сяргея Іванавіча Сцепаненку** з в. Каштаноўка! Жадаем здароўя, поспехаў у працы. *Жонка і бацькі.*

Віншуем з днём нараджэння **Тамару Сяргееўну Шыла**! Шчасця, здароўя, даўгалецця, сямейнага дабрабыту табе. *З павагай сям'я Бондараў, в. Насілава.*

Віншую **Віталія Вяршыцкага** з 25-годдзем! Жадаю здароўя, шчасця, сямейнага дабрабыту, поспехаў у жыцці. *Брат.*

Маладзечанскі турклуб "Пілігрым" віншуе з 50-годдзем **Віктара Вярбіцкага**! Жадаем здароўя, сямейнага шчасця і ўсяго самага добрага.

Віншуем цёцю **Лідзію Уладзіміраўну Якімовіч** з жаночым днём! Жадаем добрага настрою, здароўя, шчасця, дабра. *Вашы пляменнікі.*

Віншуем дарагую маму, свякроў, бабулю **Надзею Уладзіміраўну Сільвановіч** з Днём 8 Сакавіка! Шчасця, здароўя, дабрабыту, радасці. *Родныя.*

Віншую **Вольгу Сільвановіч** з Днём 8 Сакавіка! Жадаю шчасця, радасці, здароўя, кахання, аптымізму. *Вольга.*

Віншую сястру **Кацярыну Малюш** з жаночым днём! Веры, надзеі, кахання, шчасця, сямейнага дабрабыту! *Сястра Вольга.*

Віншуем дачушку **Машачку Сільвановіч** з жаночым днём! Жадаем моцнага здароўя, яркіх усмешак, вясёлага смеху. *Мама, тата.*

Любімую сястрычку **Лідзію Іванаўну Бельскую** з Маладзечна віншуем з юбілеем! Жадаем здароўя, шчасця, даўгалецця, сямейнага дабрабыту. *Родныя.*

Любімую мамачку **Жанну Леанідаўну Кляткевіч** віншуем з днём нараджэння! Будзь заўсёды прыгожай, ласкавай і здаровай. *Насця, Сяржа.*

Дарагога ўнука **Сярожку Барысевіча** з Вілейкі віншую з 17-годдзем! Жадаю шчасця, няхай здзяйсняюцца твае мары. *Бабуля.*

Аляксандра Іосіфаўна Корсак, з юбілеем цябе, дарагая! Шчасця, здароўя, кахання! *Дзяўчаты зачысткі ССІ-2 ААТ "Буддэталі", Вілейка.*

Віншуем дарагую маму, цешчу, бабулю **Валянціну Іванаўну Павалаеву** з днём 8 Сакавіка! Шчасця, радасці, здароўя, удачы. *Родныя.*

Кінатэатр «Радзіма»

3-9 сакавіка. Прэм'ера. **«Дрэнная кампанія»**, баявік, ЗША – у 17.00, 19.00 і 21.00 (акрамя 6 сакавіка).

Кожны чацвер у сакавіку – фестываль маладзёжнага фільма. **6 сакавіка. «Маё вялікае грэчаскае вяселле»**, камедыя – у 17.00 (ільготныя білеты), 19.00 і 21.00.

У пятніцу і суботу ў 21.00 дыскатэка "Медыум" запрашае на маладзёжныя вечарынкі. **Дыскатэка 14±2. Прыходзьце ў 19.00 кожную суботу.**

Прымаем калектыўныя заяўкі на правядзенне святочных вечарынак. Тэл. для даведак: 7-15-92, 7-06-30.

Кінатэатру «Радзіма» тэрмінова патрабуецца сантэхнік на паўстаўкі (можна пенсіянер).

Кінатэатру «Мір» г.п.Радашкавічы патрабуецца дырэктар. Тэл. 7-17-02.

■ ІМЯНІНЫ

28 лютага. Праваслаўныя: Ефрасінні, Анісіма, Аўсея, Пафнуція.
Каталіцкія: Макара, Рамана.
1 сакавіка. Праваслаўныя: Данілы, Ілы, Ісая, Парфірыя, Паўла, Самуіла, Юльяна.
Каталіцкія: Антаніны, Альбіна, Фелікса.
2 сакавіка. Праваслаўныя: Фёдара.
Каталіцкія: Алены, Паўла, Радаслава.
3 сакавіка. Праваслаўныя: Кузьмы, Льва.
Каталіцкія: Кунягунды, Марыны.
4 сакавіка. Праваслаўныя: Багдана, Макара, Максіма, Фёдара, Фядота, Яўгена.
Каталіцкія: Люцыі, Казіміра.
5 сакавіка. Праваслаўныя: Льва.
Каталіцкія: Андрыяна, Вацлава.
6 сакавіка. Праваслаўныя: Георгія.
Каталіцкія: Ружы, Віктара.

ЗНАЁМСТВЫ

Пазнаёмлюся з жанчынай 25-35 год для сур'ёзных адносін. Пра сябе: 34/170/70. 222310, Маладзечна-7, п/п 0658381.

Удава 47/164/80, забяспечаная, адукацыя сярэдняя, без шк/зв. Пазнаёмлюся з мужчынам для сумеснага жыцця. Згодная на пераезд. Валожын-1, п/п МС 0646844.

Купон 9

рэгіянальная газета

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы». Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў. Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету! Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Будзь у нашай кампаніі –
падпішыся!

Ідзе падпіска на «Рэгіянальную газету» на другі квартал года.
Калі вы яшчэ не падпісаліся на газету, якую цяпер трымаеце ў руках, зрабіце гэта.

«Рэгіянальная газета» заўсёды стараецца быць у віры падзей, даваць карысныя і цікавыя матэрыялы на самую розную тэматыку: гістарычныя старонкі, расказы пра цікавых людзей нашага краю, парады для садаводаў, гаспадынь і аўтааматараў. Тэлетыдзень «Рэгіянальнай газеты» заўсёды насычаны анонсамі фільмаў тыдня.

Рэгіянальная газета — Птушка шчасця
Вясковы парламент
Рэгіянальная газета — Елачка з Папоўкі

Мы не здраджваем сваім сябрам. Заставайцеся з намі.

Індэкс індывідуальнай падпіскі 63212, кошт на месяц 1704 рублі, на квартал – 5112.
Індэкс ведамаснай падпіскі 63369, кошт на месяц 5595 рублёў, на квартал – 16785 рублёў.

■ ПАРАДЫ САДАВОДУ І АГАРОДНІКУ

Што і як рабіць у сакавіку?

У гэтым месяцы адводзяць талую і дажджавую ваду з нізкіх месцаў, асабліва з пасадак суніц (калі яна застаялася).

Раніцай, калі яшчэ глебу трымае мароз, з усіх бакоў аглядаюць дрэвы і здымаюць з іх гнёзды шкоднікаў, якіх не заўважылі зімой, выразаюць нарасты грыба-трутавіка. Раны замазваюць садовым варам, а грыб спальваюць.

Абчышчаюць дрэвы ад гнілі і адмерзлай кары, імхоў і лішайнікаў. Выразаюць гніль да здаровай драўніны, дэзінфіцыруюць 3-% (3 г на 100 г вады) растворам меднага купарвасу або марганцоўкі і зафарбоўваюць охрай на натуральнай аліфе.

Нарыхтоўваюць моцныя аднагадовыя чаранкі парэчак для веснавой пасадкі. Да набрынянняя пупышак заканчваюць абрэзку дрэў, калі гэтага не зрабілі раней. Выразаюць сукі піламі і нажамі, а не секатарамі, таму што апошнія даюць рваныя раны, якія доўга не зарастаюць. Секатарамі толькі ўкарочваюць галіны. Наразаюць чаранкі для прышчэплівання і перапрышчэплівання з дрэў толькі тых сартоў, якія даюць прыгожыя, лежкія і транспартабельныя плады. Зрэзаныя чаранкі звязваюць у пучкі шпагатам, а да звязкі дроцікам прымацоўваюць этыкеткі. Захоўваюць чаранкі ў снезе або ў поліэтыленавым пакеце ў халадзільніку. Галоўнае, каб яны не засохлі і не распусцілі пупышак. Калі ёсць магчымасць нарэзаць чаранкі недалёка ад месца прышчэплівання, то нарыхтоўваць іх загадзя не абавязкова, а можна рабіць гэта ў дзень прышчэплівання.

Асабліва пільна аглядаюць пупышкі чорных парэчак. Калі яны не распускаюцца, а толькі надзьмуліся і акругліліся ў выглядзе качанчыкаў – расліны пашкоджаны кляшчом. Калі на галінцы да 10 такіх пупышак, вышчыпніце іх, а больш 10 – выражце ўсю галінку і спаліце. Часта парэчкі становяцца паўсухімі з чорнымі, быццам выціснутымі плямамі, а ўнізе – з трэшчынамі розных памераў. Такія расліны таксама трэба выразаць і спаліць.

А бывае, што парэчкі засыхаюць і ломяцца нават ад невялікай нагрузкі, асяродак іх амаль да кораня выедзены шматногім вусенем. Значыць, завялася шклянніца. Выразайце і знішчайце такія расліны на працягу 2-3 гадоў, і вы поўнасцю вызваліцеся ад гэтага шкодніка без ядахімікатаў.

Агрэст вельмі ўспрымальны да мучністай расы. Захварэўшыя парасткі скрыўляюцца, пакрываюцца белым налётам і прыпыняюць рост. Іх таксама трэба выразаць і спаліць, а здаровыя кусты апрыскваць разбаўленым вадой каравяком (1:3).

Пладовыя дрэвы і кусты мэтазгодна абразаць 1 і 19, 20; прышчэпліваць яблыні і грушы ў кватэры, а магчыма, і ў садзе 12, 13 і да 12 гадзін 14 сакавіка.

ххх

У сакавіку большасць работ агароднікі выконваюць у закрытым грунце (у цяпліцы або прыстасаваным для гэтай мэты памяшканні). Асаблівую ўвагу ўдзяляюць агуркам. Каб да жаночага свята атрымаць паўнацэнныя плады, агуркі раз у сем дзён падкармліваюць агароднай сумессю (50 г на 10 л вады, 0,5 л такога раствору на расліну).

Калі на ніжнім баку лісцяў паяўляюцца светлажоўтыя крапінкі ў выглядзе праколаў – на расліны напаў павуцінны клешч. Іх неадкладна трэба апырснуць настоем бульбоўніку, шалупіння цыбулі, выцяжкай часнаку (50 г на 10 л вады) або іншым раслінным прэпаратам.

Згодна з месяцавым календаром, **неспрыяльнымі для сяўбы і пасадкі ўсіх культур будуць 1, 3, 14-16 і 27-29 сакавіка.**

Месяц расце з 3 да 18, а ўбывае з 19 да 31 сакавіка.

Найбольш **спрыяльныя** дні для сяўбы на расаду **агуркоў** — 4, 7, 8, 12, 13; **памідораў і перцу** 7, 8, 12, 13; **баклажанаў** – 4, 7, 8, 12 і 13; **капусты** – 4, 7, 8, 12 і 13; **салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну** (на падаконніку або ў цяпліцы) – 4, 7, 8, 12, 13 і 17; **радыскі, морквы, пятрушкі** для атрымання караняплодаў – 19-22 і 24, 30, 31 сакавіка.

Убіраць зеляніну лепш за ўсё 12, 14 і 15; **караняплоды** – 19-21 і 25-29 сакавіка.

Найбольш **спрыяльныя** дні для **яравізацыі бульбы** – 2, 19, 20, 25 і 26 сакавіка.

У неспрыяльныя дні апрацоўвайце і апрысквайце расліны супраць шкоднікаў, прапалвайце ад пустазелля. **Палівайце ўсе культуры** 2, 3, 12-14, 20, 21 і 29, 30 сакавіка.

■ ШТО ПРА НАС ПІСАЛІ 95 ГОД ТАМУ

Што дзеецца ў Лебедзеве

М. **Лебедзево** Вил. губ. Вилейск. п. Як писалося ўжо ў "Н. Н", ў Лебедзеве залажылася гаспадарская суполка. Ў гэту суполку записалася ўжо чалавек 20; выбраны камитэт з 3 паноў и 7 мужыкоў. Кажуць, што грошэй ў суполку абецали некаторые паны даць 250 руб. Чым больш грошэй будзе ў касе, тым лепей пойдзе праца суполки. Такие гаспадарские суполки ў других краёх скрозь пазакладалися, ды зрабили и робяць шмат для паляшэньня сельскай гаспадарки. У нас гэта новая рэч, и некаторые беднейшые мужыки каля Лебедзева, па цемнаце сваей, кажуць, што такие суполки галоднаго не накормяць.

Лебедзеўские людзи и мужыки з суседних вёсак, трэба праўду сказаць, жывуць меж сабой добра, хто бы яны не были — каталики, ци русские.

Добры прыклад даюць у нас людзям ксёндз и поп, жывучы меж сабой у згодзи, не так, як па других мейсцох бывае, гдзе раздзьмухиваюць ненависць адных хрысциян на других.

Некаторые людзи ў Лебедзеве и па вёсках ўжо не маюць хлеба; няведама, як будзе далей. Бяднейшые харчуюцца только бульбай. Хоць гэты год и галодны, але як праходзиш ў мястэчку каля новаго трахцира, дык тамака як пчолы ў караннику гудзяць пьянюги. Вось нехай бы суполка завела па сьвятах чытаньня аб гаспадарцы, ды библиотэку; тагды мужыки трацили бы час не на трахцир, а на што карыснае.

"Адзин Язук". Першая Беларуская Газэта з Рысунками "Наша Нива". №5 ад 29 лютаго 1908 г.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- А/м **БМВ-525ТДС,** 1993 г. в., 2.5ТД, 5КПП, чорны металік, кандыцыянер, выдатны стан, 5200 у. а. Тэл. (8-029) 6570932.
- ФВ-Пасат, 1.9 турбадызель, 1991 г. в., або мяняю на а/м з меншым аб'ёмам рухавіка. Т. у Вілейцы 33601.
- VW-Пасат, 1989 г. в., 1.8Б, чырвоны, універсал. Т. у Вілейцы 32848.
- Форд-Сіеру, седан, 1990 г. в., 1.6 бензін, стан выдатны. Т. у Маладзечне 62508.
- Міцубісі-Галант, 1992 г. в., 1.8і, газ-бензін. Т. у Вілейцы 58969.
- Нісан-Прымеру, 1991 г. в., 2.0Д, універсал, або мяняю на больш дарагі. Т. у Вілейцы 54267 (пасля 19^{00}).
- Форд-Сіеру, 1986 г. в., х/б, 1.6Б, 900 у. а. і запчасткі. Т. у Маладзечне 64483, (8-029) 6280984.
- Рэно-19, 1994 г. в., кандыцыянер, электрыка, з Германіі. Т. у Маладзечне 60143, 67213.
- Рэно-19, 1993 г. в., 1.8, ц/з, г/у, эл/шкло, эл/люк, цёмна-зялёны, велюр, кар/фар, толькі з Германіі, 2450 у. а., торг. Т. у Маладзечне 40645.
- ФВ-Пасат Б3, 1.8к, 1988-89 г. в. Т. у Маладзечне 31343.
- ВАЗ-2101, 1976 г. в., у добрым стане, 550 у. а. Т. у Мядзеле 43465 (пасля 17^{00}).
- Сеат-Таледа, 07.1993 г. в., 1.6Б, толькі з Германіі. Т. у Маладзечне 40414, (8-029) 6575486.
- Опель-Астру, 1993 г. в., 1.6Б, 5 дзвярэй, з Германіі. Т. у Маладзечне 52688.
- ВАЗ-21043, 1987 г. в. Т. у Маладзечне 31888.
- Фіят-Ціпо, 1991 г. в., 1.9TD, г/у, чорны, люк, ц/з, эл/шклопад'ёмнікі, кузаў ацынкаваны, 2300 у. а. Тэл. (8-029) 6751708.
- МАН-16170, грузападымальнасць па тэхпашпарту 7 тон, 1985 г. в., тэнт. Т. у Маладзечне 68793 (пасля 18^{00}).
- Форд-Транзіт, 1989 г. в., 2.5D, паўвысокі, тэрмінова. Тэл. (8-029) 6277259.
- Нісан-Прымеру, 1993 г. в., 2.0Д, з Германіі. Т. у Маладзечне 99857, 90651.
- Опель-Аскону, 1983 г. в.; Мазду-626, 1985 г. в. Т. у Маладзечне 50888.
- З/ч да Пежо-405. Т. у Маладзечне 69228 (пасля 17^{00}).
- Опель-Астру, 1992 г. в., 1.6Б, чорны, ц/з, г/у, велюр, 2 месяцы ў РБ, торг пры аглядзе. Тэл. (8-029) 6362963.
- А/м пасля 1990 г. в. **ПАД ЗАКАЗ**. Т. у Маладзечне 39301.
- ВАЗ-21013, 1985 г. в., чырвоны, выдатны стан, аб'ём 1200 $см^3$. Т. у Вілейцы (п. Партызанскі Вілейскага р-на) 68239 (раб., 9^{00}-14^{00}), 68226 (дам., пасля 17^{00}).
- Опель-Аскону, 1985 г. в., 1.6Б, сіні, добры стан, стэрэа, 1200 у. а., торг. Т. у Валожыне 34718.
- Запчасткі да ЗАЗ-1102 "Таўрыя". Т. у Мядзеле 50451.
- Форд-Эскорт, 1992 г. в., 1.4і, ц/з, велюр, люк, "Pioneer", нядорага. Тэл. (8-029) 6571467.
- А/м Форд-Эскорт, 1992 г. в., 1.4і, 1700 у. а. Т. у Маладзечне 36006.
- А/м Фіят-Тэмпра, 1992 г. в., 1.6Б, на з/ч. Т. у Маладзечне 52148.
- Форд-Фіесту, 1991 г. в., 1.1, 87000 км. Т. у Валожыне 58472.
- Опель-Вектру, 1992 г. в., 1.6Б. Т. у Маладзечне 67560.
- Мерседэс-Бенц-308Д, 1991 г. в., нізкі, кароткі, грузавы. Тэл. (8-029) 6277443.
- Прычэп-дачу раскладную, 6 спальных месцаў, газавая пліта, Германія; плуг двухкорпусны, заводскі, да трактара Т-25. Т. у Маладзечне 77879.
- Форд-Мандэо, 1993-94 г. в., 1.8Б, універсал, зялёны-сіні металік, шмат навbabаротаў, 170000 км прабег, 10 дзён у РБ. Т. у Вілейцы 33223, (8-029) 6254552.
- А/м БМВ-323і, 1978 г. в. + запчасткі, танна; або на запчасткі. Т. у Маладзечне 77646.
- А/м Міцубісі-Ланцэр універсал, 1994 г.экспл., 1.6і, навароты, з Германіі. Т. у Маладзечне 32122, (8-029) 6637624.
- **ГЛУШЫЦЕЛІ ДЛЯ ІНШАМАРАК** і аксесуары да іх на рэчавым рынку ў Маладзечне. У наяўнасці шырокі асартымент. Кіёск №18 (над ім сцяг). Працуе па серадах і суботах. Тэл. (8-029) 6533628. Тавар падлягае абавязковай сертыфікацыі.
- Форд-Транзіт, 1991 г. в., пасажырскі. Т. у Смаргоні 51385.
- Рэно-19, 1993 г. в., г/у, п/б, з Германіі. Т. у Маладзечне 31730, 32444.
- Форд-Арыён, 1992-93 г. в., 1.8Д, навароты, 2500 у. а. Т. у Маладзечне 39786.
- VW-Пасат, 1986-87 г. в., універсал, серабрысты металік, выдатны стан. Т. у Смаргоні 52922.
- Форд-Мандэо, універсал, 1998 г. в., 16V, мона, вішнёвы, 73000 км, 6000 у. а. Т. у Смаргоні 32092.
- Опель-Астру-караван, 1994 г. в., фіялетавы перламутр. Тэл. (8-029) 6544766.
- Аўдзі-80, В-4, 1994 г. в., 2.0 бензін, зялёны. Т. у Вілейцы 56417.
- Форд-Эскорт, 1981 г. в., 1.3 аб., 3-дзверны + рухавік на запчасткі; Масквіч-2140, 1987 г. в., газ-бензін, 450 у. а. Т. у Вілейцы 58587.
- А/м Форд-Эскорт, 1986 г. в., 1.6Д, 1200 у. а., або мяняю на ВАЗ-2109. Т. у Вілейцы 57695.
- **АЎДЗІ-80, 1.6ТД,** 1988 г. в., бочка, серабрыстая, поўны электрапакет, 2500 у. а., торг. Тэл. (8-029) 6870626.
- Форд-Транзіт, 1994 г. в., пасажырскі. Т. у Вілейцы 56140.
- А/м Аўдзі-80, 1990 г. в., 1.8К, чырвоны, сігналізацыя, кар/фар, 2550 у. а., торг. Т. у Вілейцы 55671.
- VW-Джэту, 1987 г. в., 1.6Д, 5КПП, 1750 у. а.; ВАЗ-21061, 1987 г. в., 950 у. а. Тэл. (8-029) 6223589.
- Тэрмінова Рэно-19, 1993 г. в., з Германіі. Тэл. (8-029) 6283849. Форд-Транзіт, 1993 г. в., з германіі; Форд-Мандэо, 1993 г. в., з Германіі, нядорага. Т. у Вілейцы 64547.
- Фольксваген-Гольф, 1984 г. в., выдатны стан. Т. у Вілейцы 57573.
- ВАЗ-2107, бардовы, 1992 г. в. Тэл. (8-029) 6374971.
- Тэрмінова VW-Пасат, 1993 г. в., чырвоны, 1.8Б, універсал, навароты, 2800 у. а. Т. у Маладзечне 53798.
- Рэно-19 "Шамада", 1.8Б, г/у, ц/з, электрапакет, 1993 г. в. Тэл. (8-029) 6254857.
- VW-Golf, 1988 г. в., сінхра, ABC, г/у, камп'ютэр, люк, фаркоп, літыя дыскі. Т. у Маладзечне 33149.
- А/м Хундай-Лантра, 1991-92 г. в., з Германіі. Т. у Маладзечне 67959.
- Аўдзі-100, 1984 г. в., ц/з, сігналізацыя, газ/бензін, 1250 у. а. Т. у Маладзечне 30858.
- Аўдзі-100, 1.8К, 1987 г. в. Т. у Астраўцы 39110.
- А/м Рэно-21, 1987 г. в., 1.7 седан, 1000 у. а., без торгу. Тэл. (8-029) 6670382.
- А/м Форд-Фіеста, 1995-96 г. в., з наваротамі, з Германіі. Т. у Маладзечне 34601.
- Аўдзі-80, 2550 у. а.; Гольф-2, 2050 у. а. Тэл. (8-029) 6370619.
- Аўдзі-100, 1984 г.в., 2.2і, добры стан, 1500 у.а. Торг. Т. у Маладзечне 41111.
- А/м Масквіч-412, 1988 г.в.; музычны цэнтр, новы. Т. у Маладзечне 39733.
- Опель-Вектру, 1991 г.в., таніраванае шкло, л/д, 3000 у.а. Т. у Вілейцы 32311.
- Форд-Скорпіё, 1986-87 г.в., 2,5Д, ц/з, фаркоп, велюр, эл/пад'ёмнікі, серваруль, выдатны стан, 1850 у.а., торг. Т. у Маладзечне 62045.
- А/м ВАЗ-21063, біты. Т. у Маладзечне 62983.
- Форд-Сіеру, 1984 г.в., 500 у.а.; Форд-Сіеру па з/ч. Т. у Маладзечне 62045.

КУПЛЮ

- ВАЗ-2109 у добрым стане. Т. у Мядзеле 50451.
- Кадэт універсал, дызель. Т. у Смаргоні 52177.
- Кузаў М-2140 для сябе. Т. у Вілейцы 76201, Юра.
- Матацыкл Мінск у добрым стане. Т. у Вілейцы 35212.
- ВАЗ-2101-09 у выдатным стане, не старэй за 1980 г. в. Т. у Вілейцы 33579.
- Аўдзі-100, не старэй за 1984 г. в., нядорага. Т. у Вілейцы 55020.

Куплю
ручку дзвярную, цягу рулявой калонкі да а/м «Ісудзу-Мідзі», 2.4 турбадызель, 1995 г.в.
Тэл. (8-029) 6550799

ПАСЛУГІ

- Вазьму спадарожнікаў у Прыбалтыку за а/м. Т. у Вілейцы 32354.
- Выконваем афарбоўку, рамонт і тэхнічнае абслугоўванне легкавых аўтамабіляў усіх марак. Т. у Вілейцы 50054, (8-029) 6273299. Сертыфікат №BY/112 04.1.00А1802 ад21.10.2002.

ІНШАЕ

- 23 лютага ў 11^{00} са стаянкі на новым рынку ў Маладзечне быў выкрадзены VW-Пасат зялёна-сіняга колеру, 42-07 ОАК. За інфармацыю аб месцазнаходжанні аўто гарантуецца ўзнагарода і ананімнасць. Т. у Вілейцы 51939.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Дом у в. Більцавічы Вілейскага р-на (хлеў, склеп, калодзеж, 30 сотак). Т. у Вілейцы 74121 (пасля 20^{00}).
- 4-пакаёвую кватэру 3/5 панельнага дома, пасля рамонту (Вілейка, вул. Чапаева, 72). Т. у Мінску 2054580 (пасля 18^{00}), (8-029) 2822927.
- 2-пакаёвую кватэру ў к.п. Нарач, 1 паверх. Т. у Мядзеле 49663.
- 3-пакаёвую кватэру на курорце Нарач. Т. у Маладзечне 77759.
- **3-ПАКАЁВУЮ** кватэру ў Вілейцы. Т. у Маладзечне 51229.
- Дом у в. Самалі, 7 км ад горада; кабылу 5 год; лабавое шкло ВАЗ 08-09. Тэл. (8-029) 6271653.
- 2-пакаёвую кватэру ў прыватным сектары. Т. у Маладзечне 36732.
- Катэдж на беразе возера з участкам. Т. у Маладзечне 60184.
- Дом у в. Насілава, вул. Савецкая, 58. Т. у Мінску 2708175 (дам.), 2636478 (раб.).
- Дом у Вілейскім р-не, можна па безнаяўнаму разліку. Т. у Маладзечне 62897.
- Дом у в. Запалякі. Т. у Смаргоні 92106.
- Аднапакаёвую кватэру (41,6 $м^2$) ў Маладзечне, вул. Міру, д.46, кв.15. Т. у Мядзеле 50583, Аўдыцкі В.С. (пасля 17^{00}).
- Драўляны дом у в. Краснае. Т. у Маладзечне 40056.
- Новы рублены дом, абкладзены цэглай, вада, газ, рубленая лазня, хлеў. Т. у Маладзечне 70377 (дам.), 60530 (раб.).
- Недабудаваны вялікі катэдж па вул. Маладзёжнай. Т. у Смаргоні 22075.
- 3-пакаёвую кватэру, 2/5, цэнтр. Т. у Смаргоні 34490.
- Дом у Вілейцы, мяняю на кватэру. Т. у Вілейцы 53888.
- Новы дом па вул. Стаханаўскай. Т. у Вілейцы 32133.
- Частку дома 35 $м^2$. Т. у Вілейцы 55680.
- Паўдома ў Вілейцы, без выгод, 10 сотак зямлі, у цэнтры горада. Магчымыя варыянты. Т. у Вілейцы 54831, 51484, (8-029) 6360084.
- Дом у в. Засценкі (побач з в. Насілава). Т. у Маладзечне 26328, 61725.

КУПЛЮ

- Дом у Мінскай вобласці на беразе возера, участак каля рэчкі, возера. Т. у Маладзечне 60184.
- 3-, 4-пакаёвую кватэру, катэдж. Т. у Маладзечне 31193, (8-029) 6337914.
- Дом на вываз у добрым стане. Т. у Маладзечне 60585.
- **ТЭРМІНОВА** дом або кватэру ў Маладзечне, Вілейцы, р-не Вілейскага вадасховішча, Мядзеле, Нарачы. Т. у Маладзечне 60184.

МЯНЯЮ

- Аднапакаёвую прыватызаваную кватэру на кватэру большай планіроўкі (з даплатай). Т. у Маладзечне 39177.
- 3-пакаёвую на 4-пакаёвую. Т. у Маладзечне 31193, (8-029) 6337914.
- Дом у Вілейцы на 3-пакаёвую кватэру (р-н вул. Незалежнасці) або куплю. Т. у Вілейцы 35425.
- Дом у р-не "Зеніт" на кватэру. Тэл. (8-029) 6552670.
- 3-пакаёвую кватэру на адна- і 2-пакаёвую або на дзве аднапакаёвыя па дамоўленасці + агарод, гараж. Т. у Вілейцы 35342.
- 4-пакаёвую кватэру, 86/54, з усімі выгодамі, на 2-пакаёвую з даплатай або прадам. Прадам дачу ў в. Прынта. Т. у Вілейцы 54831, 51484, (8-029) 6360084.

ЗДАМ

- Кватэру. Т. у Вілейцы 53106.

НАЙМУ

- **ГАРАЖ У ВІЛЕЙЦЫ. Тэл. (8-029) 6550799.**
- 2-, 3-пакаёвую кватэру ў Мінску. Парадак і аплату гарантую. Т. у Маладзечне 53303 (да 20^{00}).

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- Вясельныя і вячэрнія ўбранні. Вялікі выбар. Т. у Маладзечне 75801. Ліц. №04285 БДААБАН 20.05.2002-20.05.2007.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293, (8-029) 6339293. Ліц. №04599 Белбытсаюза18.10.1999-18.10.2004.
- **У САЛОНЕ ВЯСЕЛЬНАЙ МОДЫ "РАКСАЛАНА"** новая калекцыя 2003 года. У падарунак вэлюм. Гасцініца "Маладзечна". Т. у Маладзечне 74109, 51070. Ліц. №00582 Белбытсаюза 4.06.1999-4.06.2004.
- Пракат Зоі Іванаўны прапануе вялікі выбар вясельных і вячэрніх сукенак. Вяночак для нявесты ў падарунак. Сукенка для маці нявесты — бясплатна. Усе аксесуары для вяселля: пярсцёнкі на а/м, рушнікі, кветачкі і іншае. Т. у Маладзечне 50825. Ліц. №03716 Белбытсаюза 13.08.99-13.08.2004.
- **ВЯСЕЛЬНА-ВЯЧЭРНІ САЛОН "МІЛЭДЗІ".** Вялікі выбар убранняў і аксесуараў. Вул. Буйніцкага, 30 (р-н СШ №7). Т. у Маладзечне 77382. Ліц. №03576 БДААБАН 31.01.2002-31.01.2007.
- Вясельныя і вячэрнія сукенкі. Маладзечна, вул. Будаўнікоў, 15а (Дом быту). Т. у Маладзечне 67877 (дам). Ліц. №03204 БДААБАН 30.11.2001-30.11.2006.
- Мілыя нявесты! Чароўныя ўбранні для вас. Т. у Маладзечне 30848, 26308. Ліц. №01795 БДААБАН 8.05.2001-8.05.2006.
- **АНСАМБЛЬ "СВЯТА".** Музычнае абслугоўванне ўрачыстасцяў. Вядзенне, гульні, конкурсы. Свой аўтатранспарт. Т. у Вілейцы 56775, 51284. Пасв. ІП №002072 Мінаблвыканкома ад 04.11.1999.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ** ўборы. Вялікі выбар. **Т. у Вілейцы** 55513, (8-029) 6655513. Ліц. №04123 БДААБАН 24.04.2002-24.04.2007.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- 20 $м^3$, ізатэрма 6 тон. Т. у Вілейцы 42390, (8-029) 6778891. Ліц. АЕ №1-7219 МТіК 31.10.2002-30.10.2007.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

- Пракат гульнявых прыставак "Sony PS" і "Sega DC". Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379. Ліц. ББС №01796 ад 8.05.2001 г.да 8.05.2006 г.
- Кантрольныя работы па вышэйшай матэматыцы, інфарматыцы, статыстыцы. Т. у Маладзечне 60805.
- **ПРАПАНУЕМ ЖАЛЮЗІ** вертыкальныя, гарызантальныя, устаноўка бясплатна. Т. у Вілейцы 59223, (8-029) 6659223. Пасв. №11792 Вілейскага РВК ад 14.02.1998.
- Рамонт бытавой тэхнікі. Т. у Маладзечне 71134. Ліц. №03645 БДААБАН 18.02.2002-18.02.2007.
- **ДАМАФОНЫ Ў ПАД'ЕЗДАХ.** Устаноўка. Т. у Маладзечне 65166. Ліц. №2609 МС РБ 30.05.2002-30.05.2007.
- **ПРЫВАТНАЯ ПРАЛЬНЯ "МОЙДОДЫР"** (Маладзечна, вул. Будаўнікоў, д.15а, Дом быту, 2-і паверх) аказвае паслугі па мыцці бялізны. Для арганізацый і насельніцтва. **КОЖНЫ ЗАКАЗ — У АСОБНАЙ МАШЫНЕ!** Т. у Маладзечне 63707. Працуем — 8^{30}-19^{00}, субота — 9^{00}-15^{00}, нядзеля — выхадны. Ліц. №04625 БДААБАН 4.07.2002-4.07.2007.
- **АФАРМЛЕННЕ ВІЗ** (шэнген, Чэхія, Польшча, Літва). Тэл. (8-029) 6319537. Ліц. №479 МСіТ 25.06.2001-25.06.2006.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Сетку для агароджы ацынкаваную; дзверы ДВП. Т. у Вілейцы 57040.

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- Самаробны трактар; механічны сепаратар малака. Т. у Вілейцы 76563 (пасля 18^{00}).
- Трактар Т-40; плугі, цялежку, бочку 2,5 т, запчасткі да яго. Т. у Маладзечне 79380. Т. у Вілейцы 75378.
- Конную касілку і бульбакапалку. Т. у Вілейцы 33236.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- Пральную машыну-аўтамат Hanseatik, з Германіі, 150 у. а. Т. у Маладзечне 64483.
- Відэакамеру Panasonic. Тэл. (8-029) 6595609.
- Газавую пліту б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 51556.
- Комбік "CRATE", з эфектам over drive. Муз.ап. Т. у Смаргоні 34260.
- Пральны аўтамат, відэакамеру, тэлевізар, відэамагнітафон, халадзільнік — б/у. Т. у Вілейцы 58108, (8-029) 6238221.
- Каляровы тэлевізар Гарызонт-510 (51 см, ДУ); Гарызонт-355; халадзільнік Мінск-15, Мінск-16; маразільнік Мінск-131; газавую пліту 4-канфорачную (Брэст). Усё ў добрым стане, б/у. Т. у Вілейцы 57040.
- Пральную машыну-аўтамат Priveleg, 1998 г. в. Т. у Вілейцы 35461.

МЭБЛЯ

- Мэблю, дзверы (шпон дуба) новыя. Т. у Смаргоні 53890.
- Мяккі куток кухонны, абіўка дэрмацін. Т. у Маладзечне 52288.
- Мэблю, дзверы (шпон дубу), нов. Т. у Смаргоні 53890.
- **МЭБЛЮ РБ**. Дастаўка. Т. у Вілейцы 53829, (8-029) 6313007. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №260 Вілейскага РВК 23.08.2002-23.08.2007.
- тэрмінова новую кухню. Тэл. (8-029) 6116646.

ЖЫВЁЛА

- Гадавальнік сабак прапануе шчанят сярэднеазіяцкай аўчаркі (можна оптам), маладых сабак. Т. у Мядзеле 50661.
- Коз, адна котная. Маладзечанскі р-н, в. Мароські, д.112.
- Шчанят чау-чау. Тэл. (8-029) 6401899.
- Карову, 4 гады. Валожынскі р-н, Гародзькаўскі с/с, в. Вялікае Запруддзе, Кананові М.І.
- Кабылу, недабудаваны дом на вываз. Вілейскі р-н, Куранецкі с/с, в. Сакавічы, Яголовіч.
- Шчанят чорнай нямецкай аўчаркі. Т. у Маладзечне 71848.

ІНШАЕ

- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя цэны. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Маладзечне 70656.
- **ЦУДА-ПЕЧКУ** ПК-1Б. Для абагрэву садовых домікаў, цяпліц, гаражоў і прыгатавання ежы. Паліва — салярка, 120 г/гадз. Т. у Маладзечне 70448, (8-029) 6574276.
- Сотавы тэлефон у камплекце. Тэл. (8-029) 6015576.
- **КАМП'ЮТЭРЫ PI-PIV, КАМПЛЕКТУЮЧЫЯ, Б/У, ГАРАНТЫЯ. ДАСТАЎКА. Т. у Маладзечне 60583, 64687, (8-029) 6432423.**
- **КАМП'ЮТЭР INTEL, AMD — Б/У. КАМПЛЕКТУЮЧЫЯ, ГАРАНТЫЯ, РАМОНТ. Т. у Маладзечне 54583, (8-029) 6161705.**
- Спадарожнікавую сістэму НТВ+; тэлевізар. Т. у Вілейцы 58509, (8-029) 6586506.
- Ноўтбук Digital 386DX33 — 65 у. а.; Acer P-133 — 200 у. а. Тэл. (8-029) 6776256.
- Тэлефон сотавы GSM 900/1800/1900, нядорага. Тэл. (8-029) 6269374.
- Кветкі (цюльпаны) оптам; ложак падлеткавы. Т. у Маладзечне 37024.
- Нядорага металічную агароджу (забор). Т. у Маладзечне 69792.
- Камп'ютэр Duron-1200, 256 Мв RAM, 64 Мв VRAM, 17 Gb HDD, 52x CD-ROM, SB, 17"SVGA, год гарантыя. Т. у Маладзечне 33829 (пасля 18^{00}).
- Сотавы тэлефон "Эриксон-2618" + чахол, 55 у. а. Тэл. (8-029) 6208846.
- Нітралак; машынку для стрыжкі. Т. у Маладзечне 54647.
- Нядорага радыётэлефон далёкага радыуса дзеяння Harvest-5B. Тэл. (8-029) 6177712. Т. у Мінску 2899117.
- Спадарожнікавую сістэму НТВ+, з устаноўкай. Тэл. (8-029) 6244750.

КУПЛЮ

- **ФОТААПАРАТЫ**, аб'ектывы, **ГАДЗІННІКІ**, грамафоны, абразы, мэблю, фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542, (8029) 6564854.
- Прафнасціл ацынкаваны. Т. у Маладзечне 90446, (8-029) 6438858.
- Халадзільную вітрыну б/у; вагі гандлёвыя, стрэлкавыя, да 10 кг, з дакументамі. Т. у Маладзечне 90384. Новыя чыгунныя батарэі. Т. у Маладзечне 25285.
- Шкло 2-3 мм. Т. у Маладзечне 61374.

ЗГУБЛЕНА

- Згубленае пасведчанне дзіцяці-інваліда па зроку Ірыны Мікалаеўны Марук лічыць несапраўдным.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Работа ў Мінску. Камерцыйны бізнес-цэнтр тэрмінова запаўняе вакансіі. Т. у Мінску 2140643, (8-029) 6140643. Ліц. №190254026 МГІК ад 28.06.2001 №867.
- Запрашаем у Расію, Мінск будаўнікоў, токараў, швачак і іншых спецыялістаў. Жыллё, з/пл ад 300000. Жанчын па сумяшчальніцтву або на даму ў вашым рэгіёне. Т. у Вілейцы 54984 (18^{00}-21^{00}).

■ СВЕТ КНІГІ

Сустрэча з аўтарам

МАЛАДЗЕЧНА. У цэнтральнай гарадской бібліятэцы імя М.Багдановіча адбылася сустрэча з вядомай беларускай пісьменніцай Вольгай Іпатавай. Яна засяродзіла ўвагу слухачоў на сваім апошнім выданні "Альгердава дзіда" (дзіда – кап'ё), у якім распавядаецца пра сына Вялікага Гедыміна і княгіні Вольгі – Альгерда, перыяд станаўлення і росквіту Вялікага Княства Літоўскага.

Па словах пісьменніцы, яе творы – гэта, па сутнасці, інтэрпрэтацыя, у якой не менш сучаснасці, чым у сюжэтах пра сённяшняе жыццё. Галоўным з'яўляецца не дакументальнае адлюстраванне падзей, а душа чалавечая, барацьба дабра са злом, любоў да сваіх родных, да Айчыны, да праўды і волі.

Вольга Іпатава падзялілася сваімі ўражаннямі аб падарожжы ў Вільню да Базыліянскіх муроў, дзе калісьці ў сярэдзіне XIV стагоддзя загінулі пакутнай смерцю менавіта за веру Хрыстову (ці з'явіліся ахвярамі палітычных інтрыг) дружыннікі князя Альгерда – Круглец, Няжыла і Кумец, хрышчаныя як Антоній, Іаан, Яўстахій, і аб наведванні скляпенняў Свята-Духава манастыра, дзе захоўваюцца мошчы гэтых святых – трох віленскіх пакутнікаў.

Напрыканцы сустрэчы яна зачытала ўрывак са сваёй паэмы "Маці", які моцна ўразіў прысутных, і вочы шмат у каго пакрыліся вільгаццю.

Невялічкі стос кніг "Альгердава дзіда", што былі прапанаваныя для продажу, разышоўся імгненна. Нават бібліятэка не паспела набыць для сваіх фондаў. Але Іпатава паабяцала пераслаць некалькі экземпляраў са свайго аўтарскага тыражу, паколькі астатні тыраж арыштаваны ў сувязі з неаплатай друкарскіх выдаткаў і невядома калі пабачыць свет.

Таццяна ЧАБРОЎСКАЯ,
загадчыца аддзела абслугоўвання ЦГБ імя М.Багдановіча.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Нажом — у вяскоўца

МАЛАДЗЕЧА. У Радашкавіцкую бальніцу трапіў з пранікаючым нажавым раненнем вясковец з Бортнікаў.

Следча-аператыўная група выявіла, што да пацярпелага залез у дом злодзей, выкраў радыёпрыёмнік, чорна-белы тэлевізар і параніў вяскоўца. Злодзея затрымалі. Радыёпрыёмнік адабралі. Узбуджана крымінальная справа.

Ірына РАБУШКА.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

«РГ» у Чысці

Ад 28 лютага наша газета прадаецца ў Чысці ў магазіне канцылярскіх тавараў "Канцкласік". У гэтым самым магазіне чысцінцы таксама могуць даць аб'яву ў "Рэгіянальную газету". Працуе магазін штодня з 10 гадзін раніцы. Тэлефон крамы 99172.

Аддзел інфармацыі "РГ".

■ **НАДВОР'Е**

Мінск	28.2 дзень	28.2 вечар	1.3 дзень	1.3 вечар
ападкі				
атмасферны ціск, мм	745	745	745	745
тэмпература паветра, °С	-2	-3	0	-2
вільготнасць паветра, %	96	98	96	97
вецер, м/сек	2-5	1-3	1-3	1-3

Вільня	28.2 дзень	28.2 вечар	1.3 дзень	1.3 вечар
ападкі				
атмасферны ціск, мм	751	751	754	754
тэмпература паветра, °С	0	-1	-1	-3
вільготнасць паветра, %	95	97	94	97
вецер, м/сек	1-3	1-3	1-3	1-3

Чытайце праз тыдзень:

- **Кветкі-індыкатары.** А вы ведаеце такую навуку, як індыкацыйная батаніка? Яна вывучае расліны, якія дапамагаюць раскрываць багацці зямных нетраў.
- **Жыццё за кратамі.** У ізалятар часовага ўтрымання Маладзечанскага ГРАУС просяцца ўладкавацца мясцовыя бамжы, хаця арыштантам не пазайздросціш.

■ **ЗДАРЭННІ**

Дзе праваліцца яшчэ?

ВІЛЕЙКА. Толькі па шчаслівай выпадковасці абышлося без пацярпелых у выніку правалу ўчастка дарожнага пакрыцця на вуліцы Чырвонаармейскай. Прычына здарэння – падмыванне грунта каналізацыйнымі сцёкамі, якія не ўтрымліваліся састарэлымі трубамі.

З панядзелка аўтатранспарт аб'яздджае месца аварыі іншымі вуліцамі. Ліквідацыя аварыі можа зацягнуцца. Сітуацыя ўскладняецца тым, што каналізацыйныя трубы трэба закладаць на глыбіні шасці з паловай метраў. Для гэтага выкарыстоўваецца спецыяльная тэхніка, знайсці якую цяпер вельмі складана. Да таго ж, паблізу аварыі пракладзеныя кабелі сувязі і электрычныя кабелі. Хуткасць рамонтных работ залежыць таксама і ад здольнасці Вілейскага тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання, на балансе якога знаходзіцца гэты ўчастак каналізацыі, набыць новую трубу коштам каля 2 млн. рублёў. Рамонт будзе рабіць раённае камунальнае прадпрыемства "Вілейскі водаканал".

Віталь ПАЎЛОЎСКІ.

Дзевяцікласнік–рабаўнік

МЯДЗЕЛ. Вечарам 19 лютага на жанчыну на вуліцы Камуністычнай у райцэнтры напаў чалавек у чорнай масцы.

Патрабаваў ён грошы, а для большай даходлівасці сваіх слоў пагражаў шылам. Добра, што спужаўся прахожых і збег. Хутка па апісанні міліцыя злодзея затрымала. Ім аказаўся ... дзевяцікласнік.

Алесь ВЫСОЦКІ.

■ **ГАРАСКОП**

Хто ў доме галоўны?

Калі вы які год вядзеце барацьбу за ўладу ў доме, час звярнуць увагу на знак Задыяка вашага выбранніка. Можа, у барацьбе няма карысці?

Авен (21.03–20.04)

Прыродай створаны для таго, каб быць лідэрам. І жанчына-Авен у сваім імкненні да лідэрства зусім не ўступае мужчыне. Сіла гэтай жанчыны – у яе сіле. Яна ні за што не пагодзіцца выконваць другія ролі. Прычым, кіраваць, а іншы раз проста камандаваць яна будзе ўсімі дамачадцамі, і мужам ў тым ліку. Ёй па сілах вызначаць, як траціць грошы, дзе адпачываць, чаму вучыць дзяцей. Што ж застаецца мужчыне? Вядома, захапляцца ёю!

Аднаго позірку на мужчыну-Авена дастаткова, каб зразумець, хто ў сям'і галоўны. Вядома ж, ён. І ўсе павінны гэта разумець і прызнаваць. І толькі адзіны, хто гэтага не разумее, — жанчына-Авен.

Цялец (21.04–21.05)

Жанчына-Цяляц добра разумее сваё жаночае прызначэнне. Яна не стане аспрэчваць у мужчыны першынство. Ёй падабаецца дужы мужчына, які ўзяў бы ўсё на сябе. Аднак сама яна заўсёды будзе апорай мужу і зробіць так, каб ён адчуваў сябе мужчынай пры любых абставінах.

Мужчына-Цялец – сапраўдны гаспадар у доме. Ён зарабляе грошы і ведае ім цану. У многіх выпадках яго голас будзе вырашальным. Цяльцы валодаюць незвычайнай здольнасцю прыцягваць багацце і могуць добра забяспечыць сям'ю. Мужчына-Цялец хацеў бы, каб яго жонка не працавала, а займалася дамашнімі справамі. Утульны дом, смачныя абеды, дагледжаныя дзеці – усё гэта неабходна Цяльцу, каб ён мог як трэба расслабіцца і адпачнуць пасля работы.

Блізняты (22.05–21.06)

Даволі-такі раўнадушныя да лідэрства. Ім намнога бліжэй ідэалы роўнасці і братэрства. Аднак яны не дазволяць адкрыта камандаваць сабой, асабліва калі вы хочаце абмежаваць іх свабоду зносін і перамяшчэння. На Блізнят няма карысці "ціснуць аўтарытэтам", яны не выносяць натацый. На любыя спробы такога роду яны адкажуць знішчальнымі насмешкамі, а разам з тым паздзекуюцца і над вашымі ідэаламі. І, вядома ж, Блізнятам ніколі не прыйдзе ў галаву думка захапіць камандныя пасты на кухні ці ў размеркаванні сямейных фінансаў. Так што вы можаце спакойна ўзяць гэтыя сферы ў свае рукі.

Рак (22.06–23.07)

Жанчыны-Ракі лічацца ўзорам жаноцкасці, яны – сапраўдныя хавальніцы дамашняга ачага. Мужа яны лічаць галоўным у сям'і і стараюцца забяспечыць яму ўтульнае дамашняе жыццё. Жанчына-Рак чакае, каб мужчына засцярог яе ад усялякіх непрыемнасцяў і цяжкасцяў знешняга свету. Аднак жанчыны-Ракі не такія ўжо і слабыя: менавіта на іх трымаецца ўвесь дом і яны неназойліва, "знутры" кіруюць сямейным жыццём. Мужчына-Рак – чалавек даволі супярэчлівы. З аднаго боку, ён шукае такую жанчыну, якая магла б клапаціцца аб ім так, як маці клапоціцца аб сыне. З другога боку, ён сам хоча стаць цэнтрам, вакол якога круціцца ўсё сямейнае жыццё.

Леў (24.07–23.08)

Жанчына-Ільвіца будзе моцна трымаць у руках сямейную ўладу, у тым ліку і ў фінансавых пытаннях. Мужчыну застаецца толькі прызнаць яе поўнаўладнай царыцай!

Для мужчына-Ільва пытанне "Хто ў доме галоўны?" наогул не стаіць, тут усё бачна: ён – уладар і апякун, вакол яго натоўп сваякоў, якія яго любяць. Леў – вельмі моцны знак, і весці барацьбу з ім, асабліва за ўладу, няма сэнсу. Але разумная жонка хутка зразумее, што гэтага і не трэба: Леў, як правіла, задавальваецца толькі фактам прызнання сваёй магутнасці. Ён не любіць унікаць у бытавыя дробязі. Нават распараджэнне фінансамі ён можа даверыць сваёй палавіне, хаця зарабляць грошы і вызначаць "генеральную лінію" па іх выкарыстанні будзе сам. Таму тыя жонкі Львоў, якія не аспрэчваюць лідэрства, пакідаюць мужу яго "тытул", а самі на справе атрымліваюць рэальную ўладу ў сям'і.

Дзева (24.08–23.09)

Дзевы не стануць весці барацьбу за вяршэнства ў доме, але будуць тым строгім "кантралёрам", які ўнікае ва ўсе сферы сямейнага жыцця. Яны і самі заўсёды гатовы ўдзельнічаць у вырашэнні сямейных праблем – ці то прымірэнне пасля сваркі, ці генеральная ўборка. Гэтага ж яны патрабуюць і ад сваёй палавіны, бо сямейнае жыццё для іх – гэта пастаянная работа, і яны не дазваляюць каму-небудзь ухіляцца. Жанчыны-Дзевы больш пакладзістыя і лепш за мужчын ўстройваюцца ў сям'і. Яны часта дапамагаюць мужу рабіць кар'еру, бяруць на сябе асноўныя гаспадарчыя і бытавыя клопаты, выхаванне дзяцей.

Мужчыны-Дзевы праяўляюць вялікую прынцыповасць. Яны ні за што не дапусцяць, каб іх крытычная пазіцыя нават па самых нязначных пытаннях сямейнага жыцця заставалася незаўважанай.

Шалі (24.09–23.10)

Шалі з задавальненнем перакладуць усе сур'ёзныя сямейныя праблемы на свайго партнёра. Яны не любяць быць галоўнымі, бо кіраўніцтва патрабуе пастаяннай адказнасці і ўмення прымаць рашэнні, а гэта – далёка не самыя моцныя якасці іх характару. Шалі хацелі б не сутыкацца з бытам, жыллёвымі і фінансавымі праблемамі. Затое яны з радасцю возьмуць на сябе сферу "грамадскага жыцця" – яны добра могуць паказаць сям'ю "ў свеце", ці то гэта паход у тэатр, ці на званую вячэру, ці на бацькоўскі сход. Шалі ў стане ўладзіць любыя канфлікты ў сям'і і школе. Жанчыны-Шалі з задавальненнем займаюцца выхаваннем дзяцей, асабліва эстэтычным і мастацкім. Ім не будзе роўных у арганізацыі сямейных вечароў і святаў, усім сямейным мерапрыемствам яны змогуць надаць элегантнасць і шарм. Ніхто лепш за Шалі не навучыць дзяцей добрым манерам і ўменню трымацца ў грамадстве.

Скарпіён (24.10–22.11)

Жанчыны-Скарпіёны скрытныя і вельмі загадкавыя. У сям'і не будуць адкрыта адстойваць лідэрства і, магчыма, прызнаюць за мужам галоўную ролю. Але гэта не азначае, што яны пагодзяцца сыграць другую скрыпку. Іх уладны і моцны характар абавязкова праявіць сябе, і яны змогуць устроіць сямейнае жыццё так, як захочуць. Ім важна, каб была эмацыянальная ўлада. З дапамогай сваёй пранікнёнасці і магічных здольнасцяў стараюцца пранікнуць у тайны ўнутранага свету каханага і нябачна падпарадкаваць яго сабе.

Мужчына-Скарпіён – чалавек моцны і ўладны. У сям'і ён абавязкова пастараецца стаць галоўным. Скарпіён – уласнік, ён хоча, каб усё, што знаходзіцца вакол яго, належала яму цалкам і поўнасцю. Гэта тычыцца не толькі маёмасці і фінансаў, але і ўнутранага свету блізкіх людзей: яму важна знаць, аб чым думаюць, што адчуваюць, як да яго адносяцца. Прычым цікавасць Скарпіёна не для марнавання часу – ён хоча ведаць, каб кіраваць.

Стралец (23.11–21.12)

Жанчыны-Стральцы не ставяць пытання лідэрства ў сям'і ў лік асноўных, але яны будуць энергетычным цэнтрам, завадатарам і ініцыятарам усіх сямейных мерапрыемстваў. Асабліва гэта тычыцца актыўнага правядзення вольнага часу. Рухавыя, энергічныя, заўсёды маладыя душой, яны змогуць закруціць усё сямейнае жыццё ў прывычным для сябе рытме. Лянівым прыйдзецца нялёгка...

Мужчына-Стралец, напэўна, стане "ідэалагічным цэнтрам" сям'і. Яму важна мець аўтарытэт у жонкі і дзяцей. Трэба, каб да яго парадаў абавязкова прыслухоўваліся. Матэрыяльны бок сямейнага жыцця, быт, гаспадарка цікавяць мала, і ён пастараецца перапаручыць усё гэта каму-небудзь іншаму.

Казярог (22.12–20.01)

Казярогаў вабіць стан начальніка. Яны запраграміраваныя на тое, каб дабівацца поспеху ў жыцці і кар'еры. Прадстаўніцы гэтага знака славалюбівыя. Ім важна, каб дом і сям'я заўжды былі "на ўзроўні": дзеці добра вучыліся, а муж рабіў кар'еру. Жанчына-Казярог, хутчэй за ўсё, не будзе аспрэчваць лідэрства ў сваёй палавіны і прызнае за мужам хаця б намінальную ўладу, але яна абавязкова запатрабуе, каб у доме ўсё адпавядала яе высокім крытэрыям.

Мужчына-Казярог будзе кіраўніком у сям'і. Хаця ён, магчыма, не стане ўнікаць у дробязі быту, але будзе абавязкова галоўным, а ўсе дамашнія будуць яго паважаць і нават трохі баяцца.

Вадалей (21.01–19.02)

Вадалеяў мала цікавіць, хто галоўны ў доме, для іх важней свабода і раўнапраўе. Яны з задавальненнем стануць удзельнічаць у сямейным жыцці, калі змогуць праявіць сваю фантазію. Далучыць Вадалеяў да сямейных праблем можна толькі незвычайным і нетрадыцыйным рашэннем. Чым больш "кансерватыўнай" будзе сям'я, тым менш магчымасцяў захаваць у ёй цікавасць Вадалея. Яны даволі раўнадушныя да фінансавых праблемаў, не надаюць вялікага значэння ні таму, як зарабляць грошы, ні таму, як траціць. Вадалеі наўрад ці будуць лічыць галоўным ў сям'і таго, хто зарабляе больш, яны прызнаюць толькі духоўнае лідэрства.

Рыбы (20.02–20.03)

Рыбы не імкнуцца да лідэрства. У сям'і яны шукаюць перш за ўсё кахання і ўзаемаразумення і гатовы многім ахвяраваць дзеля пачуцця да каханага чалавека. Яны не стануць ўмешвацца ў праблемы, вырашэнне якіх возьме на сябе партнёр, і наогул, хацелі б, каб ім дасталося такіх праблем як мага менш... Рыбы не любяць сутыкацца з грубай рэальнасцю і будуць удзячныя сваёй палавіне за тое, што тая пазбавіць іх ад значнай часткі такіх "сутыкненняў". Яны непрактычныя, таму ім не варта давяраць сямейны бюджэт. Партнёр зробіць правільна, калі дасць магчымасць Рыбам ва ўсіх фінансавых пытаннях і прыняцці рашэнняў аб пакупках толькі дарадчы голас. Затое Рыбы незаменныя ў сітуацыях, калі трэба наладзіць кантакт у сям'і: усцешыць пакрыўджанае дзіця, праявіць спагаду да вашых праблем і перажыванняў, раздзяліць вашы радасці і смутак.

ЭЛЕКТРОДЫ
ЭЛЕКТРАМАТЭРЫЯЛЫ
Тэл. (01773) 71566, 30247.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №807 Маладзечанскага ГВК 30.06.2000-30.06.2005.

Мэбля РБ у крэдыт
Кухні па індывідуальных праектах
Салон «Мэбля» на рэчавым рынку ў Маладзечне (серада, субота, нядзеля). Тэл. (8-029) 6656382
Магазін-салон «Мэбля». Вілейка, вул. 17 Верасня, 29. Тэл. 56382.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №245 Вілейскага РВК 6.08.2002 - 6.08.2007 г. Ліц. №05264 БДААБАН 14.10.2002-14.10.2007.

15 сакавіка Маладзечанскае музычнае вучылішча імя М.К. Агінскага праводзіць «Дзень адчыненых дзвярэй»
У праграме:
– канцэрт навучэнцаў
– кансультацыі па абраных спецыяльнасцях
Рэгістрацыя жадаючых паступіць у музычнае вучылішча праводзіцца з 9[00] да 10[00].
Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 52
тэл. 51434

ДЛГУ «Вілейскі лясгас» праводзіць
аўкцыёны па продажы лесу на пні
на працягу 2003 года другі і чацвёрты чацвер кожнага месяца.
Тэл. для даведак у Вілейцы 54531.

ТАА «ПаліТорг» акажа паслугі па
✓ рэгістрацыі ўзноў створаных прадпрыемстваў (уставы, заснавальніцкія дагаворы)
✓ фарміраванні Устаўнага фонду неграшовым укладам
✓ ліквідацыі фірм з даўгамі пабочным арганізацыям
Тэл/факс у Маладзечне (8-01773) 30072, 30066. Тэл. (8-029) 6330912.
Ліц. №216 МЗ РБ 27.05.2002-27.05.2007. Ліц. ЮС №9 01.08.2001-31.07.2006.

Фірменны салон мэблі з дубу
Явир
■ кухні па індывідуальных праектах
■ спальні
■ гасціныя
■ офісная мэбля
Маладзечна, вул. Ф. Скарыны, 19а. Тэл. (01773) 6-41-71.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №212 Маладзечанскага ГВК 28.03.2002-28.03.2007.

Са склада ў Мінску (прамзона Шабаны) і Маладзечне
ВЕНТЫЛЯТАРЫ ПРАМЫСЛОВЫЯ
ВЦ (ВР) 4-75, ВЦ14-46, ВО, ВКР, ВЦП і інш.
КАЛАРЫФЕРЫ
КЛАПАНЫ КВУ з МЭО
ТАА «СПАРТ» Т./ф. у Маладзечне (01773) 68763, у Мінску (017) 2170337 ПЕРШЫ ПАСТАЎШЧЫК ТАВАР СЕРТЫФІКАВАНЫ

Тэлевізары «Гарызонт»
Пральныя машыны «Candy», «Iberna»
Бытавая тэхніка
Гарантыя, дастаўка, устаноўка бясплатна.
Маладзечна, В.Гасцінец, 111, «Дзіцячы свет»,
тэл. 51801.

Маладзечанскі філіял РУПП «Віцязь» праводзіць акцыю
«З новым тэлевізарам «Віцязь» у новую кватэру – 2»
Разыгрываецца вялікая колькасць прызоў сярод жыхароў РБ, якія купілі тэлевізары «Віцязь» з 1 студзеня па 31 снежня 2003 года.
З умовамі розыгрышу можна азнаёміцца ў гандлёвым доме «Віцязь» па адрасе: Маладзечна, вул. Прытыцкага, 4, тэл. (8-01773) 71376.
Тэл. Віцебску (8-0212) 229706.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ**.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж **10700 экз.** Індэкс **63212** (індывідуальная падпіска), **63369** (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу – цана свабодная. **№9 (410) 28.2.2003**. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая,11. Зак. № 913. Падпісана ў друк у 13.00 27.2.2003

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41, 5-07-99.
E-mail: regionnews@promedia.by
http://regionnews.promedia.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ

Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». **Тэл. 55284.**
Чысць: вул. Зялёная, 4, магазін «Канцкласік». **Тэл. 99172.**

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета», УНН 600288444

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020